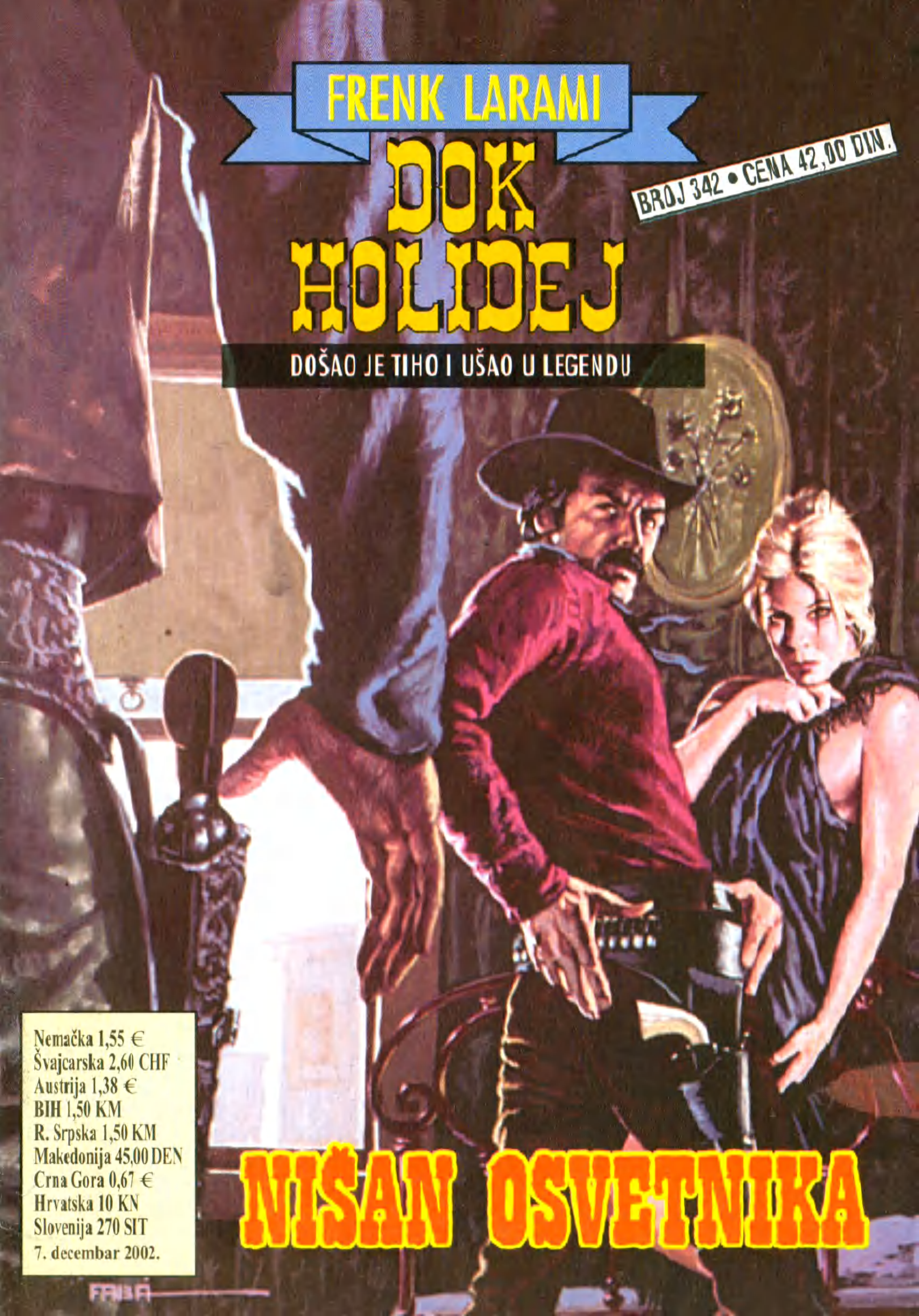

FRENK LARAMI

DOK HOLIDAY

BROJ 342 • CENA 42,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,55 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,38 €
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,67 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 270 SIT
7. decembar 2002.

NISAN OSVETNIKA

★ **DOK HOLIDEJ** ★

342

Frenk Larami

NIŠAN OSVETNIKA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 342

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

STEELE!

Recenzija i adaptacija

Tomislav KETIG

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 29. XI 2002.

Tržište: 7. XII 2002.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: DOO DNEVNIK-ŠTAMPARIJA, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – STEELE!

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Tomislav KETIG

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Zvonko i glasno, kao da vodi neku javnu licitaciju, barmen oslovi zapadnjaka čim je ovaj zakoračio u salun:

– Dobro veče, mister Holideje! Hoćemo li i večeras, kao i obično, prvo piće a posle toga... partiju pokera?

– Piće da, ali poker... večeras ne – odgovori Dok posle kraćeg razmišljanja i nasloni se na šank, očekujući da ga barmen posluži. Dvojica gostiju, koji su stajali kraj njega, pomeriše se malo kako bi mu načinili više mesta, a jedan visoki čovek, lica kao u glodara, odeven u odelo od finog štofa, koji je stajao nešto dalje kraj šanka, diskretno je gurnuo gosta kraj sebe laktom, na šta ovaj namignu s razumevanjem.

– Zar se plašite da uđete u revanš, mister Holideje – upitao je taj visoki i nadmeno se osmehnuo. – Koliko znam, revanš je jedno od nepisanih pravila renomiranih kockara?

Holidej ga iskosa odmeri i prenese čašu usnama. Zažmurio je, otpio malo, spustio ponovo čašu na pult i pogledao ovoga što ga je oslovio:

– Ja se držim svojih pravila, mister Klastere. Sinoć, kada smo prekinuli partiju, nije o tome bilo reči. Uostalom, pošto sam ja izgubio, pra-

vo na revanš pripada meni, a ja ga ne tražim.

– Bojite se da ćete izgubiti još više? – nastavio je da ga provocira koštunjavi pacovskog lica. – Znate i sami da sreća nije uvek na strani jednog igrača. Poslednjih sedmica stalno ste dobijali... Možda da zaigramo neku drugu igru, mister Holideje... faro... ili...

Zapadnjak se osmehnu, a senka prezira pojavi mu se na licu:

– Neka zasada pobeda bude vaša, Klastere. Pristajem čak i da vam priznam kako ste bolji igrač. Recimo da bih radije prešao put kroz Džila Flets nego do stola za kartanje za koji biste vi seli.

Klaster radosno dočeka izazov:

– Čujete li, ljudi? Mister Holidej kaže da bi radije prešao sto milja kroz teritoriju Apača nego da zaigra poker sa mnom?

Mrmljanje je zamenilo žagor i mnoge glave se okrenuše prema Klasteru. Pominjanje indijanske teritorije tih je dana privlačilo pažnju i razumljivo je da su zapadnjakove reči, izgovorene više kao šala nego kao ozbiljno poređenje, delovale kao bomba.

– Ja tamo ne bih kročio ni za četvo-rostruko veći ulog – zakrljao je jedan

neobrijani gost srednjeg rasta, odeven u iznošeno odelo od jelenske kože. – To tamo je pravi osinjak.

– Frenk Mostel je pre dve sedmice doneo poštu iz Alstera, ali kaže da tamo više ne bi išao ni za sve blago ovoga sveta – nadovezao se drugi. – Jedva je izvukao skalp.

– Frenk je nešto drugo. Mister Holidej je čovek sa razvijenim smislom za rizik.

Te reči naglo uzbudiše duhove u salunu. Holidej do tog trenutka nije ni pomišljao na stvarni rizik, što bi ulazak na indijansku teritoriju stvarno bio. Ali sada, kada je Klaster njegovu šalu zlonamerno preokrenuo u izazov, ideja o odlasku iz ovog grada, koja mu je već bila u podsvesti, odjednom je dobila jasne konture fantastično opasne avanture. Sinuvši očima, zadovoljan što je našao rešenje problema koji ga je mučio, Dok odgovori:

– Izgleda da je tako, mister Klaster!

– Dajte, ne šalite se – Klaster je jedva dočekaio zapadnjakove reči, prikrivajući zloradi osmej, jer je očekivao da iz ovog duela izađe kao pobednik. Nije uopšte verovao da Holidej ozbiljno misli ono što je maločas rekao, a uzmicanje od već date izjave, makar izgovorene i u šali, umanjilo bi zapadnjakov renome i bacilo senku na sjaj njegovog imena. – Naravno da niste ozbiljno mislili kada ste rekli da ne prezate od zalaženja u visoravan Džila?

– Razume se da jesam – spremno ga dočeka Holidej. – To, istina, jeste

vrlo rizično, ali, kako rekoste, ja imam smisla za rizik.

– Bez uvrede, ali ne verujem vam – samo što nije vrisnuo od radosti Klaster, začuvši kako Dok ostaje pri svojoj izjavi. Jer sada više ni Holidej nije mogao natrag. Ako se povuče, izgubiće glas legendarnog avanturiste, a ako ostane pri svome i zaista se uputi na teritoriju Apača, njegov skalp će već prvoga dana ukrasiti pojas nekog od mladih ratnika. – Dozvolićete da život ipak više vredi od pet stotina dolara, koliko iznosi vaš gubitak. A da vam dokažem kako i ja ozbiljno mislim, spreman sam da se s vama kladim! – Klasterov glas zazvuča pobedonosno.

– Da se kladite? A u šta to?

– Staviću pet puta veći iznos od vašeg sinoćnog gubitka na to da se nećete usuditi na taj poduhvat.

Glasan žagor propratio je njegove reči.

– Dve i po hiljade dolara! To je novac za koji vredi... – zausti jedan od prisutnih i ne završivši rečenicu, zavrte glavom... – Ali s tim đavolima na grbači...

– Volim da čujem šuškanje novčanica, ali još više volim svoj skalp – umeša se izvesni Houk. – Prošle jeseni naišao sam na leševe dvojice traper. Znate li kako su izgledali?

Niko, naravno, nije zatražio od njega da opiše u kakvom je stanju zatekao te nesrećnike, jer su svi znali kako Apači postupaju sa zarobljenim belcima. No Houk je, bez ustezanja, nastavio: – Obojica su bili skalpirani, a jedan je još bio živ, zatrpan do grla

u mravinjak. Mravi su mileli po njegovom licu... bez očiju, usana, jezika... – Govornik se stresao i sam od ponovnog preživljavanja onoga što je doživeo, a onda sruči u grlo viski iz čaše koju je držao u ruci.

– Onda? Jeste li i pored ovoga što ste upravo čuli raspoloženi da se upustite u tu pustolovinu, mister Holideje? – upita ga izazivač. – Ovdašnje dame bile bi očajne kada bi vam se nešto desilo.

– Dame su prevrtljive, Klastere – osmehnu se zapadnjak – i brzo bi zaboravile da sam uopšte postojao.

– A, ne bih baš rekao da bi tek tako zaboravile vaše oči koje su umele da zagreju njihova srca.

– One lako zaboravljaju one koji su ih napustili – odvrati Dok.

– Pa sad... vidi se da dobro poznajete žene, mister Holideje – podsmehnu se Klaster. – Kod njih ste imali više uspeha nego na kocki.

Zapadnjak skrenu razgovor na prethodnu temu:

– Vi, dakle, dajete dve i po hiljade dolara ako prođem kroz teritoriju Apača do reke Džile?

– Tačno, ali ne...

– Isplata će biti... gde? – upade mu Dok u reč, sledeći nit svojih razmišljanja.

– Hej, nećete valjda zaista... – zapanji se Klaster, ali je odmah zatim zadovoljno zasijao očima i nastavio: – Ako hoćete, molim! Novac će vas čekati kod bankara Horbisa u Flet Stounu na Džili. Je li to u redu?

Zapadnjak klimnu glavom:

– Jeste. Napisaćete ček isplativ u tom gradu. Kada stignem tamo, naplatiću ga.

– Kojim ćete putem ići? – raspitivao se Klaster.

– To je moja stvar. Važno je da stignem.

– Kroz visoravan Džila? Bez zaočilaženja?

– Naravno. Uostalom, Apači su svuda oko nas i nikakvo obilaženje ne bi vredelo.

– Dobro! Napisaću ček odmah i opklada je zaključena. Ne tražim da vi meni date garancije u slučaju da odustanete, jer ovde imam dovoljno svedoka.

– Neće vam biti potrebni. Molim ček!

*

Završivši s doručkom, zapadnjak je ustaš od stola i uputio se prema vratima. Izgledao je sasvim drugačije nego obično. Umesto dugačkog sakoa od tamnog tvida i pantalona sivo-golubije boje, imao je na sebi kratku jaknu od bizonske kože, koja je isticala njegov stas i čvrsta mišićava ramena, komotne farmerice i kratke čizme, pogodne za planinske predele. Gradsko odelo, spakovano u nepromočivo platno, momak iz pansiona odneo je do gradske štale zajedno sa zapadnjakovom putnom torbom.

Dok je pošao u štalu po svog izdržljivog, brzonogog ždrepcu. Namerao je da kupi i dobru pušku, koju obično nije koristio, ali bez koje niko

razborit ne bi krenuo na duži put, pogotovo kroz visoravan Džila. Izašavši iz restorana, svratio je kod puškara i kupio preciznu „vinčesterku“ s lakim okidačem, izašao ponovo na ulicu i uputio se ka gradskoj štali. Tek što je načinio nekoliko koraka, kad ga neko pozva:

– Mister Holidej!

S praga obližnje trgovine na kome je sedeo, ustao je mršav, onizak muškarac preplanulog lica, kao isklesanog iz kamena crvenkaste boje, plavih očiju i prostodušnog osmejka. Mogao je imati četrdesetak godina i ostavljao je utisak čvrstog i prekaljenog, a istovremeno otvorenog i dobrog čoveka. Na sebi je imao iznošeni konjički koporan i pantalone sa žutom uzdužnom prugom, ali bez opasača, što je značilo da je bivši pripadnik vojne konjice.

– Imate li vremena za par reči? – upitao je učtivo.

Dok mu uzvрати osmehom!

– Upravo iz ovih stopa krećem na put, ali za nekoliko reči uvek imam vremena. Samo budite kratki.

– Hoću. Čujem da idete u Flet Stoun?

– Da.

– Preko visoravni Džila?

– Tako je.

– Ja sam nameravao da putujem u istom prahu i pošto vi putujete sami mislio sam kako bi bilo dobro da se udružimo. Sam čovek ima malo izgleda...

– Hvala na ponudi – odgovori zapadnjak – ali ja uvek sve preduzimam sam. Ponekad je opasnije os-

loniti se na nekoga, nego se pouzdati u se i u svoje kljuse. Ljudi nisu pouzdani.

– Ne treba da brinete zbog mene! Ja sam služio u konjici, a u ovim krajevima sam već tri godine. Prilično dobro poznajem teren i bio bih vam od koristi.

Zapadnjak ga pažljivije pogleda i zamisli se. Isluženi konjanik ostavljao je utisak čvrstog čoveka, pa ako je zaista poznavao teren mogao bi mu dosta pomoći.

– Kako se zovete? – upita ga.

– Flojd Star. Po činu sam kaplar. Izašao sam iz vojske pre dve sedmice.

Holidej ga pogleda u oči. Flojd Star mu je izgledao kao iskrena poštenjačina i on odluči da prihvati njegovu ponudu.

– Dobro, Stare, pristajem – reče.

– Imate li konja i opremu?

– Ne, ali kupiću sve što mi treba. A vi?

Imam konja, ali ga još nisam preuzeo. A sada slušajte šta ćete vi uraditi...

– Recite, ser – odvrati Flojd, oslovljavajući Doka po vojničkoj navici.

– Ostavite sad to „ser“, Flojde. Mi smo ortaci i prijatelji. Slušajte, dakle: u gradskoj štali naći ćete konja i opremu. Odaberite ono što vam odgovara. I požurite. Vreme nam odmiče!

*

Drugoga dana, kasno popodne, Dok Holidej i Flojd Star već su bili

zašli duboko u visoravan Džila i jahali su kroz prostranu pustaru, tu i tamo prošaranu brežuljcima nalik na zaobljene kupe poznate pod španjskim nazivom „mesa“ i kaktusima, koji su rasli do desetak metara u visinu. Užarena crvena kugla sunca nemilosrdno je pekla, pa su oni, iako naviknuti na uslove života u ovakvim krajevima, žmirkali očima štiteći se od snažnog bleska.

Nešto kasnije, dvojica konjanika zaustavili su se pored jedne topole. Star je crvenom vratnom maramom obrisao lice mokro od znoja i rekao:

– Mister Holideje, ovo kao da ne namerava da malo zahladni!

– I meni se čini da ne namerava! – progunda zapadnjak, navlačeći niže na čelo svoj šešir širokog oboda. To mu, međutim, nije mnogo pomoglo. Osvrnuo se oko sebe i duboko uzdahnuo: – Avgust mesec nije uopšte pogodan za putovanje po ovim krajevima.

Popodne je odmicalo i malo-pomalo odnekud je ipak počela dolaziti svežina. Jahali su jednom plitkom vododerinom, oivičenom gustinom žbunjem meskvite.

– Gadno mesto – primeti zapadnjak, gladeći šakom vinčesterku koja je počivala na jabuci njegovog sedla.

– Jeste – složi se Star, ne skrivajući nespokojstvo. Nije mu se sviđalo što je ta vododerina bila s obe strane oivičena gustim žbunjem, iza kojeg se ništa nije videlo. Tako je ona mogla biti istovremeno i dobar zaklon i opasna klopka. – I vi ste malo nervozni, je li? – upita Doka.

Zapadnjakovo lice se blago namršti.

– Da, Flojde. Kao da me nešto unutra kopka.

Star ovlaži suve usne. – To mi se ne dopada. – Poznavao je jednog izvidnika u vojsci s tim istančanim čulom za opasnost. Nikada se nije desilo da tog izvidnika taj osećaj prevari. Možda je i Holidej posedovao tu sposobnost?

– Ima nekoga u blizini – izusti šapatom. – Sjašimo!

Bez ijedne reči oba putnika brzo sjahaše. Nekoliko minuta proteklo je u gluvoj tišini.

Odjednom je Holidej zastao i kleknuo, okrenuvši upola glavu kao da osluškuje. Sem uobičajenih šumova do njegovih ušiju nije dopirao nijedan drugi jasno određeni šum. Ali ipak, postojalo je nešto što je odudaralo od atmosfere te pustoši – u to je bio siguran.

Nastavio je da se šunja, pognut, napetih mišića, spreman da u svakom trenutku skoči i potraži zaklon. Išao je polako i sve sporije i sve opreznije. Konačno je ipak čuo nešto od čega su mu se čeljusti grčevito stisnule. U istom trenutku do kraja je zategao palcem obarač vinčesterke. Metalno „klik“ odjeknulo je u savršenoj tišini u njegovom uhu kao prasak грома, iako se nije moglo čuti dalje od nekoliko metara. Odmah zatim Dok je ponovo čuo isti šum, prouzrokovan glasnim frktanjem konjskih nozdrva.

A onda ih je ugledao!

Apači! Bilo ih je deseterica, sve sami mladi ratnici na leđima nepot-

kovanih indijanskih konja. Jahali su u koloni, jedan iza drugoga, na rastojanju od osamdesetak metara, terajući svoje konje sasvim laganim, dremljivim hodom.

Pognut u pasu, zapadnjak se okrenuo i žurno pošao natrag, skoro trčeći. Stigavši do svog saputnika, prošaptao je:

– Apači! Desetorica ratnika!

Staru zastade dah.

– Da bežimo? – upita.

Dok odmahnu glavom:

– Oni ne znaju da smo mi ovde. Ostanite samo mirni i nadam se da će ovo dobro proći.

Držeći čvrsto uzde svog konja, Holidej je netremice gledao u smeru kojim su Indijanci prolazili. Star je stajao pored njega i ćutao, ali po njegovom držanju bilo je očigledno kako je spreman da svakog trenutka skoči u sedlo i potera konja u trk.

Zapadnjak je napeto osluškivao, držeći sve vreme šaku na gubici svog Miga. Tu neophodnu opreznost nametalo mu je iskustvo, jer je, osećajući blizinu drugih konja, njegov ždrebac mogao zanjiskati.

Prošlo je još malo vremena pre nego što je Dok svom napetom saputniku dobacio brz, ohrabrujući osmej. On je znao da su se Apači udaljili i sada ga je samo brinulo da bi oni negde mogli nabasati na njihov trag. U tom slučaju nad njih bi se nadvila još veća opasnost.

Floyd Star je s olakšanjem odahnuo i kratko se zasmejao, ali u tom smehu bilo je mnogo očigledne nervoze. Iskusan kao ratnik, suviše je dobro

poznavao Apače, a da ga od njihovog bliskog prisustva ne bi sledila smrtna jeza.

– Bili su suviše blizu da bi mi se to moglo dopasti – primetio je i lice mu se smračilo. Predugo je boravio na teritoriji na kojoj je prisustvo tog indijanskog plemena značilo smrtnu opasnost da bi susret s njima primio mirno.

Obojica su znali da Indijanci svakog trenutka mogu iskočiti pred njih, a mogli bi upasti i u njihovu zasedu. I jedno i drugo imalo bi tragičan konačni ishod i zato su za dalje napredovanje birali uvale i predele obrasle žbunjem.

Tako im je proteklo celo popodne i tek u sumrak im je malo laknulo. Opasnost je sada bila manja i na prostoru okruženom s nekoliko velikih stena napravili su logor. Tu je bilo i malo polusuve trave za ispašu umurnim konjima.

Dok je Floyd Star sapinjao konje, Dok je po apačkom uzoru založio malu vatru, koja se skoro nije ni dimila. Docnije, kada su završili s obedom i ulili u lončiće toplu kafu, Star upita zapadnjaka:

– Koliko daleko odavde računate da se nalazi put?

Holidej neodređeno slegnu ramenima:

– Ne znam tačno, ali računam da smo udaljeni od njega još pedesetak milja.

Odnosilo se to na put koji je vijugao pored reke Džile, čineći dugačku, zmijoliku saobraćajnicu između

Santa Rea, Novog Meksika i San Dijega u Kaliforniji.

– Ako su nam računice tačne, trebalo bi da stignemo tamo prekosutra uveče ili sledećeg dana prepodne – produži zapadnjak, prebacujući se u mislima do Kalifornije i bliske budućnosti, pitajući se šta će mu ona doneti.

– Hoćete li još kafe? – upita ga Star, prekidajući ga u razmišljanju.

– Hoću. Mislio sam o budućim danima – reče Dok i pruži lonče.

– I ja – reče Star. – Sve vreme puta misli mi lete ka Flet Stounu, gde me Lujza čeka. Teško je odupreti se sanjarenju, mada bi trebalo da otvaramo četvoro očiju.

– Da, ali i o tome se mora razmišljati. Mislim da vam u danima koji predstoje neće biti lako.

– Kako to mislite, mister Holideje? Dok sleže ramenima:

– Pa, mislim da život u vojsci na neki način uništava čoveka, ali... bar menja njegove navike i njegove sposobnosti. Bar tako su mi pričali.

Flojd Star dunu kroz nos i prstima raščešlja dugačke meksikanske brkove, požutele od duvana.

– Da, to je tačno – potvrdi. – Taj odnos podređenosti i bespogovorne poslušnosti krnji čovekovu ličnost i utiče na njegovu preduzimljivost. Posle izvesnog vremena provedenog u takvoj atmosferi čovek se sve više oslanja na ono što mu se kaže i naredi. Ali s druge strane u vojsci je sve jasno. Nema neizvesnosti.

– I to je tačno.

– A vi? Kako je s vama? Koliko sam mogao da dokučim, kod vas je sasvim suprotno. Nikada ništa ne ide po unapred utvrđenom programu. Sve zavisi od igre slučaja.

– Jeste. Većinom je tako.

– Šta ćete raditi kad stignemo u Flet Stoun?

– Isto što i do sada. A šta će se stvarno zbiti nikad se ne zna.

Malo kasnije ugasili su vatru vodom koju su doneli s obližnjeg izvora u stenama, a onda obišli konje. Posle toga su se zavukli pod ćebad potpuno obučeni jer su noći u pustinji bile vrlo hladne.

Dok dugo nije mogao da zaspi nasuprot Flojdu Staru, čije je ujednačeno i duboko disanje bilo nešto na čemu mu je zapadnjak pozavideo. Umorni bivši vojnik očigledno je s puno nade i u snu gledao u budućnost.

*

Kasno popodne zateklo je Doka Holideja i Flojda Stara u čitanju karte terena koju su poneli sa sobom.

– Mislim da naš cilj sada više nije daleko – primeti zapadnjak.

– I meni se tako čini – složi se Star. Vrhom kažiprsta Holidej je dodirnuo mesto na mapi gde je tamnijim linijama bio označen Blejkov prolaz. – To mora da je onaj džep u licu planine koji vidimo odavde – rekao je, pokazujući pokretom glave prema planinama. – Tamo bi trebalo da ima i vode.

– Po svemu sudeći to će biti i zgodno mesto za logorovanje – rekao je Star. – Baš bi mi prijalo da se okupam, naravno, ako vode bude toliko.

Iako nisu preterano brzo gonili konje, napredovali su dosta brzo, brže nego što je Holidej mislio, jer nije bilo uvala i jaruga koje su mogli koristiti kao zaklon pri putovanju, već su morali ići pravo napred, sasvim otvoreno uprkos opasnosti da budu primećeni.

Kasno popodne, u smiraj dana, pred njima se ukazao crni otvor Blejkovog prolaza. Osetivši miris vode, konji su frknuli i ubrzali hod.

– Poterajmo ih brže – predloži Flojd.

– Ne, nikako – odvrati Dok. – Tako bismo neoprezno mogli uleteti u zamku.

Sjahali su u blizini izvora, pazeći da umornim i pregrejanim konjima ne dozvole da se previše napiju. Tek kada se životinje odmore i osuše, dozvoliće im da sasvim utole žeđ.

– Šta je sada? – izusti Star poluglasno, videvši da je zapadnjakovim licem preleteo oblak napetog iščekivanja.

– Ne znam šta je, ali ima nešto – odgovori Dok i brzo pođe ka svom sedlu gde je iz kožne futrole izvukao svoju pušku.

Sada je i drugi konj počeo da pokazuje znake uznemirenosti, pa se Flojd Star povede za Holidejevim primerom i uze u ruke svoj karabin.

Dok je netremice gledao u pravcu izlaza iz Blejkovog prolaza, jer je slab povetarac duvao iz tog smera, što je

pokazivalo kako su konji, okrećući glave u tom pravcu i strižući ušima, tačno odredili odakle preti opasnost.

– Osedlajte konja – rekao je saputnik, a onda, kao oprugom izbačen, potrčao napred i šćućurio se pored jedne stene. Izvirivši zatim, prineo je pušku ramenu i nategao obarač.

Pogledavši ponovo ispred sebe, učinilo mu se da je na nekih stotinak metara ispred, tamo gde je žbunje meskvite bilo gusto isprepleteno, stvarajući pravu džunglu, zapazio neko kretanje.

– Spreman! – doviknuo je Flojd Star, penjući se u sedlo i zadržavajući u ruci vođice Holidejevog konja.

Dok naže u trk, a u istom trenutku odjeknu pucanj iz puške. On vide kako se njegov kompanjon trgao i prineo ruke grudima. Sa Flojdovih usana oteo se bolan jauk, a zatim nerazgovetno krkljanje i isluženi stari vojnik pade s konja.

Spreman na svako iznenađenje, zapadnjak nastavi trk, iako ga je hitac koji je pogodio Flojda Stara lišio jednog dragog prijatelja. Trčeći prema svom konju, Holidej oseti kako mu je vrelo tane prosviralo pored glave, a odmah zatim začuo je i pucanj puške. Hvatajući vođice konja koji su poigravali, spremni da nagnu u bekstvo, Holidej je krajičkom oka pogledao Stara, koji je ležao na leđima, krkljajući i pljujući krv. Mada mu je svaki trenutak bio dragocen, Dok je želeo da pomogne ranjeniku, ali je iz Flojdovog hripanja bilo jasno da mu nema pomoći.

– Beži – jedva je izustio smrtnik.
– Sa mnom je svr... – Mlaz krvi pokuljao mu je na usta i on klonu.

Ali nije bilo suđeno da zapadnjak utekne. Zviznulo je još jedno tane i začuo se tup udar, a onda je mrkov posrnuo, zamlatarao prednjim nogama i prevalio se svom težinom u stranu. Pribran kao i uvek, Holidej je, međutim, već bio izvukao nogu iz uzengije i poletevši kroz vazduh ot- kotrljao se podalje od konjskih nogu. Kada je ustao, držeći vinčesterku spremnu u ruci, ugledao je konjanike kako ulaze u Blejkov prolaz, a njihovi ogromni sombrerosi govorili su mu rečito s kim ima posla.

*

Nije bilo vremena za oklevanje i dvoumljenje. Holidej je klekao iza mrtvog konja i prineo kundak vinčesterke ramenu. „Sačekaj dok priđu bliže“, govorio je sebi, pritežući prstom povijeni okidač. Pred njenim su se nalazila četiri jahača, razbijeni u strelce, tako da su pokrivali celu širinu planinskog prolaza. Taj taktički manevar onemogućavao je zapadnjaku da ih brzo poskida s nekoliko hitaca.

Pa ipak je opalio. Sabijen između dve litice klanca, prasak puške je odjeknuo kao da je opalio top i dok se odjek odbijao od jedne do druge litice, Meksikanac koji je prema Holideju jahao s leve strane prolaza, pao je na zemlju i ostao tamo, podrh-

tavajući u smrtnom grču. Za tog bandita put je bio okončan.

Zapadnjak je cev puške preneo ka desnoj strani i opalio drugi hitac. Veliki vranac srušio se na zemlju i njegov jahač je preko glave svog konja napravio salto i glavačke udario u jednu veliku stenu. Čak i s rastojanja većeg od sto metara Dok je jasno čuo krckanje kostiju slomljenog vrata.

Preostala dvojica konjanika zategli su vodice i skočivši na tle, potrčali da nađu zaklon. Holidej je takođe potrčao da bi se zaklonio. Nekoliko sekundi kasnije progutalo ga je gusto žbunje meskvite.

Zaustavivši se u prolazu, dvojica Meksikanca ostali su skriveni iza niskih stena. U tom trenutku na lice mesta dojahali su Čakon i Silva, koji su predvodili ovu grupu bandita. Čakon je zategao vodice i pogledom tamnih očiju preleteo od jednog do drugog mrtvog kompanjona.

– Gringo zaista ume da gađa – rekao je kiselo.

Rodolfo Silva načini grimasu:

– Proklet bio i seme mu se zatrlo!

Sjahavši, Čakon reče:

– Dajte ovamo vaše konje.

Dvojica bandita iz zasede potrčali su da uhvate svoje životinje, a za to vreme Silva je proklinjao način kako je prepad na dvojicu Amerikanaca izvršen. Nije postojao nikakav stvaran razlog za promašaj i trebalo je da su obojica gringosa sada mrtvi. Jer prišli su planinskom prolazu veoma lagano i oprezno i videli su Amerikance pred sobom. Trebalo je zbog

toga da budu zbrisani bez teškoća, a da njihovi konji budu sačuvani. Na žalost, sada je jedan gringo bio živ, a jedan dragoceni konj mrtav.

Silva je pokazao prstom prema izlazu iz prolaza gde je, jasno vidljiv, na čistini ležao zapadnjakov mrtav mrkov.

– A gde je gringo? – upita s mržnjom u glasu.

– Dođite ovamo – pozva Čakon i svi banditi pođoše za njim do tela Flojda Stara. Silva s mržnjom pljunu na leš. – Kučkin sin! Dabogda istrunuo u paklu!

Čakon je kleknuo pored leša i trzajem ruku otvorio do pasa krvlju natopljenju košulju. Tajnog pojasa s novcem nije bilo.

Bandit nastavi s pretresanjem i pogled mu sezadrži na Flojdovim bisagama. Zagundao je zadovoljno kad je iz bisaga izvadio nabijen novčanik. Nestrpljivo je odbacio dokumente i izvukao svežanj novčanica. Prebrojao je novac i konstatovao da je u novčaniku bilo osam stotina dolara u krupnim novčanicama.

Silva se nasmejavao. Tamo, odakle su oni dolazili, osam stotina dolara predstavljalo je pravo bogatstvo i zajedno s novcem koji su opljačkali iz banke u Kingman Kriku sada su posedovali carski plen.

Bližila se noć i vazduh je postajao prohladan.

Pred Čakonom se nalazio još jedan problem: drugi gringo. Hoće li se taj vratiti da se osveti? Ili će jednostavno biti srećan što je živ i nastojati da između sebe i onih koji su ubili

njegovog saputnika održi što veće i sigurnije rastojanje?

Gladeći svoje crne brkove, Čakon je stajao zamišljen kada je Lopez dojahao i skočivši iz sedla, promrmljao:

– Nigde nema nikoga, Čakone.

– Da – izusti zamišljeno Čakon. – Taj gringo... – Okrenuo se ka Lopezu i naredio mu da čuva stražu na izlazu iz prolaza. Fernandezu je naložio da to isto učini na drugom kraju. – Krenite! – rekao im je. – Mi ćemo se pobrinuti za vaše konje.

Čakon i Silva su žurno rasedlali konje i sapevši ih, pustili ih da pasu. S gringovim konjem i konjima dvojice njihovih poginulih kompanjona sada su imali tri rezervne životinje. To je bilo jako dobro jer će im omogućiti da se brže kreću.

*

Uskoro će svanuti, Čakon je to znao i jutarnja svetlost će preplaviti ravnicu jer je u to doba godine dan počinjao vrlo rano. Onda će oni pojahati i uskoro, za manje od dva dana, preći će preko granice i vratiti se u Meksiko. Tamo će biti bezbedni. Misleći na sigurnost u svom selu, Čakonu se ova krvava avantura, koja je urodila bogatim plenom, činila još lepšom i primamljivijom.

Proteglio je utrnule noge, osećajući kako se trnci lagano gube s pojačanjem cirkulacije. A onda se tama pretvorila u sivilo zore.

Čakon je ustao i pošao tamo gde su Lopez i Fernandez glasno hrkali. Prodrmao ih je i probudio.

– Pođi do Silve – rekao je Lopezu – i kaži mu da uskoro polazimo.

– Si! – odvrati Lopez i požuri, teturajući se još nerasanjen.

No tek što je načinio nekoliko koraka kad s ulaza u prolaz odjeknu pucanj iz revolvera. Lopez odmah skoči u zaklon, a Čakon i Fernandez se otkotrljaše u žbunje. Ali posle tog pucanja nastala je mučna tišina koja je potrajala nekoliko minuta. Konačno je Čakon izvirio iz svog zaklona i dao rukom znak Lopezu da krene napred.

– Silva se ne javlja. Vidi šta je s njim – rekao je.

Led je stegao Lopezovo srce kada je ovaj krenuo da izvrši nalog, ali je on unapred znao da je Silva mrtav. Pucanj iz revolvera nije ispalio on, a pošto na to niko nije uzvratio, to je moglo samo značiti da je Silva izbačen iz stroja. Znajući Čakonovog zamenika kao nepokolebljivog borca, Lopez je bio svestan kako je to moguće samo ako ovaj više nije živ.

Nije prošao ni pun minut a on se vratio i zadihanim, piskavim glasom jedva izustio:

– Silva je mrtav.

– Mrtav? – ponovi automatski Čakon, iako je to očekivao. Predosećaj da je taj drugi gringo negde u blizini nije ga prevario.

– Taj gringo je sam đavo, eto šta! – usplahireno je rekao Lopez.

Čakon zamahnu nadlanicom i udari ovog po ustima:

– Nije on đavo. On je samo jedan običan gringo.

Lopez pritisnu rukom udareno lice i pokorno klimnu glavom:

– Si, šefe. Osedlajte konje pa ćemo... – rekao je, ali pre nego što je završio rečenicu odjeknuo je zaglušujuć pucanj puške. On kratko i iznenađeno zastenja i širom razrogači oči, a onda lagano pade na kolena, pridržavajući se obema rukama za stomak. Tupim pogledom zurio je netremice u svoje ruke, dok mu se između prstiju slivao tanak mlaz krvi.

Čakon i Fernandez skočiše u zaklon. Dok su oni ležali na tlu, a Lopez stenjao i jecao od bola, sapeti konji su se očajnički trzali da bi prekidali veze koje su ih sputavale.

Odjednom su životinje prestale da se trzaju. U tom trenutku Lopez je izdahnuo, izgovorivši ime jedne devojke koje do tada nikada od njega njegovi kompanjoni nisu čuli. Fernandez je kolutao očima kao prestrašeno kljuse i videvši to, Čakon duboko uzdahnu i izusti bujicu kletvi. Biti uhvaćen u stupicu kao pacov bilo je već samo po sebi vrlo gadno, ali biti u toj stupici zajedno s jednim izbezumljenim kukavcem, bilo je još gore.

Prevukavši nadlanicom preko suvih usana, Čakon požele da umesto kolta ima u rukama svoju pušku, jer revolver, makar i teškog kalibra, nije mogao da se meri s karabinom. Vreme je odmicalo lagano, zastrašujućom sporošću. Prvi put tokom dosta poslednjih godina Čakon oseti ubod straha. Nije bilo potrebno da mu neko

kaže kako se i njegov pratilac tako oseća, jer je to bilo očigledno na Fernandezovom licu.

Konačno, posle dosta vremena, vođa bande prekinu ćutanje:

– Ovaj gringo je vrlo oprezan.

Klimnuvši glavom, Fernandez odgovori:

– Više podseća na Apača.

Baš tako, pomisli Čakon sumorno. Podseća na Apača. Ta pomisao navela ga je na zaključak da se gringo verovatno udaljio s mesta odakle je pucao.

– Šta da radimo? – upita Fernandez molećivo.

– Osedlaj svog i mog konja – odvrati Čakon. – Ja ću dotle motriti. – Rekavši to, potrčao je ka mestu gde je bio ostavio svoju pušku. Prinoseći pušku ramenu i zatežući obarač, pogledao je po okolini ne bi li ugledao neki znak opasnosti. Kroz stisnute zube napeto je procedio:

– Kreni!

Fernandez je promucio nekoliko reči molitve upućene nebu i potrčao. Za tren oka stigao je do konja i odmah nabacio sedlo na leđa Čakonovog.

– Požuri! – procedi Čakon, videvši kako njegov pajtaš petlja rukama koje su mu drhtale.

Fernandez pokuša da bude spretaniji, ali se još više ušepRTLjio. Za to vreme Čakon je pogledom češljao teren pred sobom, ali nije opazio nikakvog razloga za uzbunu.

Konačno su oba konja bila osedlana i Čakon dobaci Fernandezu:

– Pazi! Drži ih dobro!

Ovaj je poslušao. Čakon onda podiže pušku i ispali jedan za drugim nekoliko hitaca u preostale konje, pobivši ih. Zgrabivši zatim iz Fernandezovih ruku vođice svog konja, skočio je u sedlo, držeći sve vreme pušku naslonjenu na podlakticu leve ruke. Oštrim meksikanskim mamuzama naterao je svog velikog zelenog ždrepcu u trk.

Jašući jedan uz drugog, Čakon i Fernandez izbiše na čistinu.

Ali, odjednom, pravo ispred njih, iskočio je iz zaklona čovek u kožnoj jakni. Čakon je svom snagom zategao vođice i zaustavivši konja bacio se iz sedla u stranu. Udario je o tle desnim ramenom, i držeći pušku čvrsto pritisnutu na grudii otkotrljao se ugusto žbunje.

I Fernandez je poleteo iz sedla, ali ne svojom voljom već pogođen teškim metkom vinčesterke 44.

Holidej je repetirao i ubacio novi metak u cev. Još jedan bandit manje, pomislio je. Pogurio se i počeo da se šunja, pazeći dane načini ni najmanji šum, razdvajajući pažljivo zapletene grančice žbunja pred sobom.

Bandit koga je zapadnjak zaustavio u bekstvu nikada dotad nije osetio takav strah. Taj gringo je zaista bio sam đavo! Čakon je tmurno zavrteo glavom, jer nije želeo da svojom krvlju natopi američku zemlju. Stežući čvrsto prstima pušku, pošao je oprezno duž uzanog prolaza u žbunju, ljut na samog sebe zbog straha koji ga je obuzeo. Celog života borio se neustrašivo. A sada, zbog jednog običnog gringa, koji je sluča-

jno imao mnogo sreće, postao je kukavica! Lice mu je odjednom otvrdnulo i stisnute usne odavale su da je prikupio više odlučnosti. Još će taj gringo videti ko je on!

Nastavio je da se šunja, osećajući kako mu sunce greje leđa.

Onda je zastao i oslušnuo.

Ništa se nije čulo.

Široki osmeh pojavi mu se na licu. Kada se nađe na konju biće bezbedan, pomislio je. Potrčao je naglo, znajući da se njegov konj neće uplašiti od njega i neće pobeći. Stigao je do njega i grčevito zgrabio vođice.

Tada je do njegovih ušiju dopro ravan, ali ledeno oštar glas:

– Hej, desperadose!

Čakon je zastao kao skamenjen s jednom nogom u uzengiji, a drugom još na tlu. Gringo ga je iznenadio u najneugodnijem trenutku.

– Ideš li nekud? – začuo se ponovo isti glas.

Tačno je iza mene, pomislio je Čakon, dok mu se u plućima skupljala mučnina. Biće da stoji na rubu plitke uvale. Jeste. Mora da je tamo...

– Ostao si još samo ti. Hoćeš li da se predaš ili želiš metak u leđa?

„Da“, šaputao je Čakon u sebi. Gringo se nalazi tačno gde je on i mislio da jeste... oko pedeset metara odavde. On je odjednom stupio u akciju. Okrenuo se, klekao na koleno i prineo kundak puške ramenu tako brzo da je umalo iznenadio zapadnjaka i naterao ga da opali brže nego što je želeo. Ipak, Dokov kuršum pogodio je Meksikanca delić sekunde pre nego što je Čakon pritisnuo okidač.

Silina udara zavrtila je Meksikanca u krug i Čakonova puška pogodila je Fernandezovog konja, koji je jurio u trk i posle dvadesetak metara glavačke se strmoglavio na tle. Holidej je ponovo opalio i ovaj put njegov metak pogodio je Čakona u levo koleno, dok se ovaj očajnički kotrljao po tlu pored nogu svog konja. Meksikanac oseti bol u grudima jer ga je kopyto zakačilo po rebrima. Kotrljajući se dalje, odmakao se od konja, svestan da je s njim svršeno ako se zaustavi. Za trenutak je njegovu svest preplavio bol u nozi, a onda je primetio kako je u kotrljanju izgubio pušku. Opazio ju je kako se svetluca u travi iza njegovog konja koji je mlatarao prednjim nogama kao da gore u vazduhu traži oslonac. Sve je to, zadivljujuće jasno, opazio u magnovenju.

Takođe je jasno video i tog gringa. Bio je visok i stasit i približavao mu se svestan kako on, Čakon, na tom rastojanju jedva da ima neku malu mogućnost da upotrebi svoj revolver. Tako je, sa mnom je svršeno, pomisli Čakon. Gringo će ga bez muke dokrajčiti. Samo... jedna misao mu je kao munja blesnula: postojao je način da i gringo plati životom!

Pre nego što je shvatio da će morati da upotrebi drugu ruku, Čakon se instinktivno desnom rukom mašio svog kolta. Zapadnjak je znao da je dva puta pogodio Meksikanca, ali nije znao koliko su ti pogoci bili teški. Ipak, zadržao je prst na obaraču jer je želeo da Meksikancu pruži šansu da se preda, iako je hvatati bandita na indijanskoj teritoriji, gde

je čovek i sam u svakom trenutku bio u smrtnoj opasnosti, bila ludost ravna samoubistvu. I u normalnim okolnostima sprovođenje bandita Čakonovog kalibra do najbliže šerifske postaje bio bi vrlo težak poduhvat, a u ovoj situaciji skoro nemoguć. Dok, međutim, nije mogao hladnokrvno opaliti i dokrajčiti protivnika, bar ne dok ne bude na to prinuđen.

Tada je, međutim, video da se Meksikanac iznenada pomerio, okrenuo na bok i skoro trgao, a istog trenutka u njegovoj ruci našao se kolt. Zapadnjak shvati šta Meksikanac namerava: hteo je da ga ostavi bez konja, a u ovoj pustoši to je značilo skoro isto što i biti mrtav.

Odjeknula su dva pucnja spajajući se u jedinstven, gromki prasak... Oba metka našla su svoj cilj. Čakonov metak pogodio je njegovog ždrepcu u vrat, a Dokov je pokidao mali džep na levoj strani Meksikančeve košulje i izišao na suprotnoj strani, ostavljajući na leđima veliku krvavu rupu.

– Dođavola! – prasnu zapadnjak videvši kako Čakonov ždrebac leži na tlu i grčevito, u trzajima, mlatara dugačkim nogama, svaki put sve slabije i slabije. Njegov vlasnik je ležao na leđima i širom otvorenih očiju zurio u nebo bakarne boje.

Holidej je zastao iznad njega i zagledao se u bolom izobličeno lice samrtnika. Iz Čakonovih očiju videlo se da je još uvek svestan onoga što se oko njega događa. Micao je usnama kao da hoće nešto da kaže, ali

umesto reči sa usana mu je pocurio mlaz krvi.

– Nije moralo biti ovako, hombre – reče mu Dok.

Holidejeve reči kao da su delovale na Čakona i on smože snage da odgovori:

– I s tobom je svršeno, gringo...

Izustio je to grcajući, a onda je oko njega zavládala tama.

Zapadnjak se zagledao u mrtvog čoveka i dva mrtva konja nedaleko od njega. Za njega ovde nije više ništa preostalo. Ništa sem lešinara, koji su nečujno kružili po nebu. Kada se Holidej vratio u Blejkov prolaz i pogledao telo Flojda Stara, koje je u samrtnom miru počivalo na tlu, s njegovog lica nestalo je borbenog žara, ogorčenja i mržnje i ostala je samo tuga. Odvukao je telo isluženog vojnika američke konjice u jednu plitku rupu i pokrio ga kamenjem i sitnim stenama.

Zatim je stao iznad onoga što će od tada biti Starov grob i pitao se zašto mu na um ne dolaze prigodne reči. Znao je zašto. Bio je svestan kako je njegov saputnik mrtav i ništa ga više nije moglo vratiti u život.

Ostao je tako izvesno vreme pušeci cigaru i posmatrajući lešinare koje je uznemirio i koji su sada kružili iznad lešine njegovog mrkova. Svuda oko njega bila je smrt i to ga je nepodnošljivo pritiskalo.

Kada je pred zalazak sunca krenuo dalje na put vrućina je već bila prošla. Nosio je sa sobom vrlo malo: svoje bisage pune hrane, dve čuturice

vode, ćebe smotano u rolnu i stegnuto pomoću kožnog kaiša.

Ostavio je za sobom Blejkov prolaz i nije se nijednom osvrnuo. Poželeo je da više nikada ne vidi to ukleto mesto.

*

Sunce se penjalo kao vatrena kugla. Biće toplo... pakleno toplo, što je tipično za jugozapad, ali je grupa od deset ljudi iz odreda rendžera Arizone pod komandom kapetana Kleja Hardija na to već naučila.

– Biće gore nego u paklu, Bune – reče Hardi konjaniku pored sebe, jednom motkastom, mršavom momku s gužvom crvene kose na temenu i pegama iste boje na licu.

– Tačno je tako kako ste rekli, kapetane – potvrdi ovaj. Bio je to narednik Bun Čerč. Duboko je uzdahnuo: – Ono tamo je Blejkov prolaz.

– Znam – odvrati kapetan. Oterao je rukom mušicu s naboranog lica i žmirkajući pogledao prema udaljenom prolazu. – Samo dotle ćemo ići – rekao je s prizvukom žaljenja. Glas mu je bio dubok i zvučan.

– Čini mi se da nas je Čakon ovaj put pobedio, kapetane – zaključio narednik mršteći se.

– I meni se čini, Bune. Ali ima nešto na šta sigurno možemo računati...

– A šta je to, kapetane?

– On će se vratiti. Takve hulje se uvek vraćaju.

Kapetan Klej Hardi već se bio pomirio s činjenicom da ne samo što neće uhvatiti Čakona i njegovu bandu već da ih ovaj put neće ni videti. Banditi su stekli suviše veliku prednost zahvaljujući činjenici da im je na kamenitom terenu trag bio nečitak i da je proteklo skoro pola dana u uzaludnom traganju pre nego što je Travers, rendžer dobrog nosa i oštrog oka, ponovo naišao na njega. A onda, mada je već izgledalo da je stvar propala, nastavili su put jer je u Blejkovom prolazu postojao snažan izvor dragocene pitke vode.

Jata lešinara, koja su kružila, nagoveštavala su im da u samom prolazu nije sve u redu, jer su se grabljivice kao taman oblak digle s tla kada su se konjanici približili. Što se tiče rendžera, nije bilo nikakve potrebe za preduzimanjem mera predostrožnosti, jer je ono što se tu događalo bilo već okončano.

Narednik Čerč prvi je primetio leš Silve, stravičnu karikaturu onoga što je on nekada bilo.

– Gospode Bože! – promrmljao je mladi rendžer po imenu Flin, novajlija u grupi.

– Gospod ne može pomoći takvima kao što je ovaj ovde, sinko – reče mu Čerč. – Poješću moje čizme ako to nije jedan od Čakonovih ljudi.

– Tu su i mrtvi konji – dodao je redov Travers, izdižući se u uzengijama kako bi pokazao rukom daleko napred.

Grupa je žurno pojahala dalje. Kada je sjahao na ulazu u Blejkov prolaz i izbliza pogledao Lopezovo

telo, na kapetanovom licu pojavio se izraz čuđenja.

– Šta mislite o ovome, naredniče? – upitao je i mahnulo rukom, pokazujući na mrtve konje i još dva leša koji su ležali nešto dalje.

– Ne znam, kapetane – promrmljao je narednik i skinuvši šešir, provukao prstima kroz vlažnu kosu. – Ali neka me odnese vrag kao bizona ako ono tamo nije Lopez.

U tom trenutku s drugog kraja Blejkovog prolaza vratio se Travers s čudnim izrazom na svom mršavom, suncem opaljenom licu.

– Kapetane...

– Da, Traverse?

– Tamo na izlazu ima jedan ubijeni konj. Ne sećam se da je neko od bandita jahao takvog konja.

Kapetan Hardli se počeo kažiprstom po bradi.

– Ni ja se ne sećam, Traverse – složi se sa rendžerovom konstatacijom. Onda se okrenuo prema Čerču, koji je pažljivo posmatrao jednu gomilicu stenja i kamenja: – Naredniče?

Narednik Čerč je odrečno odmahnuo glavom:

– Ne, nije bilo nijednog mrkova, kapetane. Siguran sam u to.

– Čudno – mrmljao je tiho kapetan, govoreći više za sebe. Onda je dodao glasno: – Razbijte se u strelce, ljudi i pogledajte šta možete naći.

Dok su vojnici pretraživali prolaz, narednik Čerč je prišao gomili kamenja.

– Ovo odudara izgledom od okoline, kepatane – rekao je, osvrnuvši se prema Hardiju.

– Sada, kad ste mi skrenuli pažnju, i ja to opažam, naredniče.

Obojica su prišli humki i posle nekoliko minuta tokom kojih su odgrtali kamenje, otkrili su telo Flojda Starsa.

– Dakle – konstatovao je Čerč, stojeći podbočen o kukove – ovaj sigurno nije Meksikanac.

Kapetan je zaustio da nešto kaže, ali je u tom trenutku do njih dotrčao rendžer Hejs. U ruci je držao neke papire i novčanik.

– Našao sam ovo tamo, kapetane – pokazao je palcem preko ramena.

Kapetan je žurno prelistao papire i zadržao se na nečemu što je privuklo njegovu pažnju:

– Otpusnica. Piše da je Flojd Star pre deset dana završio ugovoreni vojni rok i da je otpušten iz Fort Bovija. – Nabrao je obrve i pogledao telo a zatim posvetio pažnju ostalim papirima. Nekoliko puta je u ruci okrenuo potvrdu o prodaji konja u kojoj je opis jednog konja odgovarao lešu životinje koja se nalazila u blizini. Poslednji papir je bila krštenica prema kojoj je Frojd Star imao četrdeset godina.

– Koliko računate da bi mogao biti star ovaj nesrećnik, naredniče? – upitao je, pokazujući pokretom glave na već ukrućenog mrtvaca pred njima.

– Nije baš pogodan trenutak da to određujem, kapetane – odgovori Čerč – ali mogao bi imati oko četrdeset.

– Onda su ovi papiri njegovi. Zove se Flojd Star. – Pružio je potvrdu o prodaji konja naredniku i ovaj, pošto je tu potvrdu pročitao, dodao je za-

mišljeno: – Ovo je potvrda za dva konja.

– To je baš ono o čemu razmišljam, naredniče.

Na licu narednika Čerča ukazala se nedoumica:

– Gde je onda drugi konjanik?

– Najverovatnije da je i on mrtav – kapetan nabra čelo.

Čerč uze sa zemlje vojničku pušku.

– Da, kapetane, mislim da je ovaj nesrećnik sigurno taj bivši vojnik. Baš gadno mesto da se okonča život, zar ne? – Osvrnuo se oko sebe, pretelevši pogledom po planinskom prolazu, a onda se zagledao u pustaru koja se pružala iza njega.

Kapetan sleže ramenima:

– Nema zgodnog mesta za umiranje, naredniče.

Čerč klimnu glavom, a onda ugleda rendžera Flina koji je trčao k njima s izrazom oduševljenja na mladom licu.

– Kapetane – izustio je, gutajući slogove zadihano i naglo zastao pred pretpostavljenim tako da umalo nije pao. – Tamo je još jedan mrtav Meksikanac.

– Gde? – upita kapetan radoznalo.

Flin je pokazao prema mestu gde je ležalo telo Silve. Sva trojica pohitali su tamo gde je Holidej skinuo iz sedla Emilijana Fernandeza.

– Pazi, molim te! To znači da je ostao još samo jedan, zar ne, naredniče? – reče kapetan.

Čerč ozbiljno klimnu glavom.

– Čakon lično.

Primetio je lešinare koji su uzleteli sa jednog travnatog uzvišenja, stoti-

nak metara odatle. Pokazao je prstom u tom smeru: – Možda tamo ima nešto zanimljivo.

Pohitali su i ubrzo se našli na obodu travnate dolje.

– Neka me đavo nosi ako to nije još jedan! – uzviknu narednik pokazujući leš.

Sva trojica su sišli dvadesetak metara nizbrdo i prišli telu.

– To je Čakon – konstatovao je narednik, zaprepašćen onim što je video. – Nisam se nadao da ću doživeti dan kada će taj lupež biti mrtav.

– Ni ja – priznao je kapetan Hardi, dok su mu se misli grozničavo kovitlale u glavi.

– Pitam se ko je to učinio? – reče narednik.

– Verovatno neki čovek koji je pošao iz Fort Bovija u isto vreme kad i Star, naredniče. Neće biti komplikovano da to saznamo.

– Ma kako da se sve to odvijalo, kapetane – produži Čerč svoje glasno razmišljanje – takav čovek, koji je uspeo da likvidira Čakonovu bandu dobro bi nam došao u našem odredu.

– Da znate, naredniče, da nikada niste rekli ništa pametnije! – odvrati kapetan.

Brižljivo su pretražili teren, ali nisu više nikoga našli. Tri časa kasnije odred rendžera napustio je Blejkov prolaz.

Narednik Čerč je opet jahao pored kapetana.

– Moja pretpostavka, kapetane, je da je taj čovek živ.

– I moja, Bune.

Kada je bio dobro raspoložen kapetan je uvek u oslovljavanju ispuštao ono „naredniče“.

– Otišao je odavde pešice – Čerč je vrteo glavom. – To je na ovoj teritoriji gadno.

Kapetan Hardi slegnu ramenima:

– Mislim da će se izvući, ma ko da je. Najzad, Bune, čovek koji je izvuкао živu glavu iz ovakvog okršaja...

Odred rendžera nastavio je da jaše prema severu, u pravcu Preskota.

*

Oko podneva Holidej je potražio zaklon od vrelih sunčevih zraka u senci gustog žbuna žalfije. Po njegovoj računici od kako je ujutru krenuo mogao je prevaliti pet milja.

Ležeći u hladu, pojeo je komad suvog mesa i zalio to s nekoliko gutljaja vode. Čudno, pomisli, tek kada čovek bude primoran da ide pešice shvati koliko su za njegov opstanak bitni konji.

Pogledao je prema istoku, gde su se na horizontu poluskrivenom koprenom od jare nazirali reckasti obrisi stena i gustog rastinja. Surova zemlja, zaključio.

Onda mu se misli vratiše ka Flojdu Staru. Možda je trebalo da uzme novac koji je Star uštedeo i da ga pošalje njegovoj supruzi ili nazad u tvrđavu Bovi. Oni bi tamo već znali šta valja s tim novcem učiniti. To bi u svakom slučaju bilo bolje nego ostaviti ga tamo gde je sada. No, za to je bilo prekasno. Ali kada bolje

razmisli ovaj bi svet bez novca bio mnogo bolji, jer je novac donosio skoro sve nevolje ovoga sveta.

Pre nego što se spustila noć zapadnjak je prešao još oko šest milja. U sumrak je procenio da će noć biti hladna. Za večeru je opet pojeo komad suvog mesa i dvopeka, a onda legao i s cigarom u ustima naslonio glavu na ležaj.

Sledećeg jutra bilo je mnogo svežije. Pošto se u toku noći dobro odmorio, zapadnjak je produžio put prema jednoj skupini brežuljaka, nadajući se da će tamo bar negde u blizini naići na neki ranč. Jedan od najvećih rančeva na celoj teritoriji jugozapadne Arizone, ranč „Velika mamuza“, nalazio se u blizini Solt River Fletsa, a vlasnik se zvao Adam O'Nil. Za njega se pričalo da je pomalo grub, ali pošten i častan Škotlandanin.

Razmišljajući o tome Dok je hodao po pojasu peskovitog tla, ostavljajući za sobom jasne tragove, na koje će, samo nekoliko časova kasnije, naići trojica Apača na kojima. Ti Apači pripadali su najozloglašnijem ratničkom plemenu Čirikava i kretali su se prema staroj postojbini, gde su namećavali da se pridruže Džeronimu u njegovom skrovištu u nepristupačnoj pustoši planine Sijera Madre.

Tragovi su malo zbunili apačke ratnike, jer nisu očekivali da će na njih naići. Po veličini i dubini otisaka procenili su da se radi o krupnom i snažnom čoveku.

Željni da se što pre dočepaju omrznutog bledolikog, krenuli su za nje-

govim tragom. Nadali su se da će ga brzo stići, jer su tragovi bili sveži, a oni bili na konjima.

*

Skupina brežuljaka bila je mnogo udaljenija nego što je Holidej procenio. Na kraju ga je obuzelo osećanje kako tog dana neće stići do Solt River Fletsa. To ga je oneraspoložilo.

Još uvek je bio obuzet osećanjem izneverene nade kada je slučajno zastao i bacio pogled unazad ka putu kojim je došao. Istog trenutka udahnuo je kratko i šumno kroz stisnute zube, kao da se opekao. Jer ugledao je konjanike. Trojicu. Apači – sevnuo mu je kroz glavu.

Brzo je otkopčao bisage i izvadiвши durbin prineo ga očima. Zaista su bili Apači i išli su njegovim tragom!

Holidej je pažljivo osmotrio svakog od trojice Indijanaca ponaosob. Sva trojica su bili tipični primerci svog naroda: kratki, zdepasto građeni, ali čvrsti ljudi, obučeni u iznošena odela belaca uključujući i jedan plavi koporan, verovatno skinut s ubijenog vojnika. Sva trojica su nosili bele preveze oko glave, a lica su im bila išarana ratnim bojama.

Kada ih je Holidej ugledao nalazili su se oko dvesta metara iza njega. Jedan od njih sagnuo se i pažljivije zagledao tle. U tišini koja je vladala njegov grleni glas razgovetno je dopro do zapadnjakovih ušiju:

– Blizu je!

Nije bilo ni mogućnosti ni prostora za bekstvo. Dok se nalazio na otvorenoj ravnici, obrasloj tu i tamo kržljivim meskvito žbunjem i šibljem. Položaj nije mogao biti gori.

Apači zaustaviše konje i počеше da se užurbano dogovaraju. Holidej nije razumeo šta su pričali jer su im glasovi bili izmešani i govorili su brzo. Prišunjao se polako jednom žbunu koji mu je pružao kakav-takav zaklon. Onda ga Indijanci opaziše.

Zapadnjak pribrano prinese pušku ramenu i nateže obarač. U ovakvoj igri, kada je život na kocki, pravilo je pucati prvi i postarati se da prvi hitac pogodi. Uopšte nije odgovaralo istini verovanje nastalo iz pričanja kojekakvih hvalisavaca da Apači slabo gađaju iz puške... Holidej se više puta uverio u suprotno.

Čekao je spreman. Posle nekoliko trenutaka Indijanci nagnaše konje u trk, pravo prema njemu. Svaki od njih držao je pušku u ruci. Rastojanje se brzo smanjivalo. Stotinu metara... a zapadnjak je i dalje čekao...

Onda je iskočio i nanišanio. Ciljao je u ratnika u plavom vojničkom koporanu. Kada ga je vrelo tane opeklo po grudima na Apačevom licu jedva da se primetio izraz čuđenja. Dok je brzo repetirao, ubacivši nov metak u cev. Bez razmišljanja opalio je na drugog Apača koji je jurio prema njemu. Izabrao ga je zato što je treći ratnik grubim trzajem vođica vodio svog konja cik-cak linijom i bilo ga je teže pogoditi.

Taj drugi Holidejev hitac pogodio je Apača u rame i oborio ga na tle.

Istog trenutka Indijanac je kriknuvši poskočio i ne pokušavajući da se dočepa ispuštene puške, potegao nož iz pojasa i bacio se na zapadnjaka koji je u poslednjem trenutku munjevito odskočio na desnu stranu i podmetnuo kundak puške. Apačev nož kliznuo je niz kundak i umesto da mu se zarije u grudi, zasekao je Holideja po levoj podlaktici.

Mladi ratnik je zamumlao od zadovoljstva kada je mrski bledoliki pao na leđa i ispustio vinčesterku. Videći u Doku laku žrtvu, on se bacio napred, zamahnuvši nožem za poslednji, smrtonosni ubod. No Holidejeva ruka se munjevito mašila kolta. Pre nego što je Apač uspeo da zada udarac, revolver je planuo u Dokovoj ruci i Apačevo lice pretvorilo se u stravičnu masku nagorelog mesa, krvi i kostiju.

Holidej je zastenjao jer je ratnik svom težinom beživotno pao na njega. Odgurnuvši leš u stranu, Dok ugleda trećeg Apača kako jaše pravo prema njemu s karabinom uperenim kraj povijenog konjskog vrata. Iz cevi puške planu munja i hitac pogodi zapadnjaka u desni kuk. Dok je ostao pribran. Opalio je iz kolta. Apaču se ote bolni jauk i on se glavačke sruči na zemlju, dok je njegov konj uplašeno odjurio u suprotnom pravcu.

Ratnik se otkotrljao na trbuh kašljući krv. No i smrtno ranjen, Apač je pružio ruku i dograbio pušku, pa Holideju nije preostalo drugo do da ga iz neposredne blizine usmrti preciznim hicem. Pogođeni ratnik se

trgao, a onda ostao nepomično da leži.

Zapadnjak se s naporom pridigao na lakat. U glavi mu se vrtelo. Bio je živ, ali je u kuku nosio metak zbog čega će mu dalje hodanje biti nemoguće. Rana na podlaktici, međutim, iako bolna, nije predstavljala ozbiljniju povredu.

Bio je ošamućen i izmaglica pred očima zgušnjavala mu se i razređivala u talasima. Koristeći pušku kao podupirač, Dok je konačno uspeo da se uspravi. — Dodavola! — procedio je i stisnuo zube da ne bi jauknuo od strahovitog bola koji mu je prostrelio telo. Nije pustio ni glasa.

Neki konj je kratko njisnuo. Okrenuvši se, Holidej je ugledao životinju kako stoji na udaljenosti od tridesetak metara i striže ušima. Vođice su joj visile do zemlje.

Zapadnjak duboko udahnu kroz stisnute zube. S konjem bi ipak imao neke šanse na spas. Ali, da li će mu taj konj dopustiti da pride? Apački konji su često bili poludivlji i po pravilu nisu podnosili miris belog čoveka. Ali, možda je ovaj drugačiji, pomislio je Dok s nadom.

— Hej, mali — obratio mu se mirnim glasom.

Konj je stajao u nedoumici. Nije znao šta te reči znače, ali su mu bile poznate, a način kako su izgovorene nije ga plašio. Njisnuo je ponovo, kraće i manje žustro nego prvi put i pošao prema čoveku koji mu je govorio.

Holidej je još jednom progovorio i konj je spustio glavu i tiho zarzao. Dok se osmehnuo iako ga je bol stra-

hovito mučio. Izgovorio je s naporom još nekoliko reči i pružio ruku. Lagan i oprezno konj je prišao. Dok je nastavio da ga miluje sve dok se životinja nije smirila.

Zatim je, držeći uzde u levoj ruci, a pušku u desnoj, s mukom uspeo da ustane. Sve vreme nije prestajao da govori životinji, zahvalan nebu i svojoj sreći po ko zna koji put što je u svoje vreme imao prilike da nauči jezik Apača.

Dok je stavljao vinčesterku stiskao je zube od bola. Zatim je prihvatio jabuku sedla i s naporom se popeo na leđa konja. Tada je vođicom dodirnuo konja po vratu i udaljio se s tog mesta smrti.

Truckanje pri konjskom hodu pričinjavalo mu je nepodnošljiv bol i Holidej se već pitao da mu kuršum nije možda povredio kost. Bilo je moguće. Ali pokušaće ipak da do večeri prevali što veće rastojanje. Tako bi postojala šansa, iako vrlo mala, da će naići na neki ranč ili bar na nekog kauboja.

Posle tridesetak minuta jahanja stigao je do ravnog kamenitog platoa. Pošao je preko njega, a njegov konj je sve vreme pokušavao da u hodu zahvati snopić trave. S ruba prevoja Dok je pogledao predeo pred sobom. Prvo što je opazio bilo je da je ta rava nbla manje neplodna jer je u daljini video travu. Čitavo more trave, požutele od sunca.

Zaklonivši šakom oči od bleštavila sunca, pogledao je u smeru gde je računao da se nalazi grad. Ništa. Promrmljao je sebi u bradu neku neraz-

govetnu kletvu i izvukao desnu nogu iz drvene uzengije. Računao je da će mu tako biti lakše da jaše. Poteravši konja preko platoa, uputio se niz dugačku, blagu padinu.

Kada je stigao u ravnicu usmerio je konja prema jugoistoku i nakon toga snažnoga vranca nije više trebalo goniti. Dok je nastavio da jaše mada ga bol nijednog trenutka nije prestajao da muči.

Njegov konj je odjednom snažno odskočio od tla. Zatečen i iznenađen tim neočekivanim skokom, zapadnjak je pao na tle i udario o zemlju ranjenim kukom. Prigušen jauk oteo mu se sa usana.

Razljućena zvečarka podigla je glavu spremna na ugriz. Holidejevu svest ispunio je jeziv zvuk čegrtanja njenog repa dok se okretao da se suoči sa smrtonosnim reptilom. Lice mu je odjednom ostalo bez kapi krvi i grlo mu se osušilo. Znao je da je zvečarka u stanju da skoči i ujede na razdaljini od tri do četiri dužine svog tela. Pošto se zmija nalazila na nekih četiri metara od njega, nije video mogućnost da izbegne njen smrtonosni ugriz.

Sledio se od pomisli da će mu se u sledećem trenutku njeni smrtonosni zubi zariti umeso.

*

Zvečarka se uspravila sasvim u položaj za napad, tela savijenog u klupko, dignutog repa koji je mahnito zvečao, glave malo zabačene i okre-

nute pravo prema neprijatelju, široko razjapljenih čeljusti i oštarih zuba, povijenih ka unutra, koji su se činili kao grozna noćna mora.

Zapadnjak nije mogao da odvoji pogled od otrovnice, kao da je bio opčinjen. A onda je, uz krajnji napor, prinudio sebe da savlada strah. Munjevito je pružio ruku prema koltu u futroli. Na taj iznenadni pokret zmija se bacila napred skokom suviše brzim da bi ga oko moglo pratiti. Holidejevo telo se zgrčilo u očekivanju da se oštri zubi zariju u meso, ali, začudo, bol od ugriza nije osetio. Tek tada je Dok opazio da su se oštri zmijini zubi zarili u prazan rukav njegove kožne jakne. Munjevitim pokretom prineo je cev revolvera do zmijine glave i opalio. Od udara kuršuma glava reptila se rasprsnula u sitne komade.

Kao bujica plime prelplavio ga je talas olakšanja. Naslonivši se leđima Holidej odahnu. Tek tada se setio konja. Gde je on? Na sedlu se nalazila sva njegova oprema: hrana, ćebad, puška i jedna čaturica s vodom. Druga čaturica ležala je blizu njega i iz nje je curila voda, nestajući u žednom pesku. Dok glasno opsova i poče da puzi prema njoj, a onda je još glasnije zastenjao kada je otkrio da je čaturica potpuno prazna.

– Prokleti konj! – zastenjao je.

Obrisao je usta nadlanicom. Uprkos svemu, nije smeo dopustiti da ga obuzme panika. Prinudio je sebe da ustane. Na čelu su mu izbile krupne grške znoja od naprezanja i bola. Pozvao je konja na jeziku Apača, nada-

jući se da će se odbegla životinja vratiti. Pošto se to nije desilo, pogledao je na tle i našao konjski trag... tek pošto je dvaput pao.

Trag je vodio u pravcu kojim je do tada išao i nastavljao se preko jedne zaravni, obrasle retkom travom. Životinju nije video ali je bilo moguće da se nalazi negde u blizini. Bilo je dosta jaruga i uvala u kojima je nije mogao primetiti.

Prešao je možda još tri stotine metara pre nego što je bio primoran da se zaustavi. Seo je i duboko udahnuvši vazduh, izvadio cigaru. Zapalio ju je i povukao dim. Duvan mu je malo pomogao i nešto kasnije ustao je i nastavio put.

Veče se spustilo kao vreli prekrivač. Čudno, pomislio je jer su noći ovde obično bile prohladne. Tada je shvatio da je verovatno dobio temperaturu. Već izvesno vreme nije video trag svog konja i dolazak večeri pokopao je njegove nade da će ga uopšte naći. Spustio se na zemlju, lica sivog od napora i osušenih usta, osećajući kao da su mu puna peska. Podigao je glavu i pogledao prema tamnom nebu. Bio je bez hrane, bez vode, bez ćebadi...

Prikupio je nešto suvog meskitovog žbunja i zapalio vatru. Seo je pored plamena i pripalio cigaru što nije doprinelo da priguši žeđ, ali ipak je morao nešto da učini, ma šta to bilo. Izvesno vreme uspeo je da drema, a zatim, kada je bol u rani postao jači, shvatio je da će morati da izvadi metak nožem.

Stavio je oštricu noža u vatru i sačekao dok nije pocrvenela, a onda je, uz pomoć marama, uhvatio za dršku. Drhtavom rukom pritisnuo je oštricu na posekotinu na podlaktici. Meso je zacvrčalo i on zamalo što se nije onesvestio. Kako li će tek izgledati kada bude morao da zavuče oštricu u ranu na kuku?

Ponovo je stavio oštricu u vatru sve dok nije skoro pobeležila. Zatim je zgrčio mišića i svom snagom gurnuo oštricu duboko u ranu.

Izbezumljeno je kriknuo, a onda se onesvešćen srušio na tle.

Kada je došao sebi drhtao je od hladnoće. Vatra se bila skoro ugasi-la. Nabacao je još suvaraka i plamen je ponovo buknuo. Pri svetlosti vatre zagledao je ranu, koja je zjapila kao ružna masa ispečenog i krvavog mesa, a uz to je još i bolno pulsirala. Sve to me se uopšte nije dopalo. Nije obavio hirurški zahvat kako valja, jer veći deo rane nije bio dovoljno spržen. Nije, međutim, mogao ni da zamisli da ponovi isti taj strašni postupak. Nije, dakle, imao drugog izbora do da nastavi put sve dok ne naiđe na nekoga ko bi mu pomogao... ili dok ne umre.

S mukom se uspravio na noge, priželjkujući da ima neki jak štap kojim bi se pomogao. Na nesreću, grane niskog meskito žbunja bile su slabe, krive i čvornovate. Tako je bez ikakvog oslonca pošao u predeo obasjan jakim mesečinom.

Holidej nije znao koliko je rastojanje prešao do dolaska jutra. Bio je veoma iscrpljen i osećao je da s nje-

govim očima nešto nije u redu, jer je sve video nejasno. Znao je, međutim, da mora istrajati i produžiti da hoda, iako sada još sporije, izmučen velikim bolom. Primetio je lešinare na bakarno sjajnom nebu kako lebde i kruže, prateći strujanje vazduha od sunca ispečenog tla ka visinama. Izvadio je kolt iz futrole i opalio na njih. To će ih rasterati.

Zatim je pao.

Pa opet ustao.

A kada je sledeći put pao ostao je da leži na tlu, dok su iznad njega počele da kruže grabljivice.

*

Odjek pucnjeva iz zapadnjakovog revolvera razlegao se daleko do mesta gde je glavni put od Solt River Fletsa zavijao oko podnožja jednog nižeg brežuljka. Jedan čovek zabrinutog lica zategao je vođice svog snažnog ždrepcu i podigao ruku, zaustavivši time jahače iza sebe.

– Stanite, momci! – naredi Rub Dan, naglašavajući oštro svaki slog. Rub Dan je bio snažan muškarac prerano osedele kose i tamnosmeđih očiju. Izgledao je nešto stariji od trideset godina koliko je stvarno imao, zahvaljujući sedoj kosi, dugačkim meksikanskim brkovima i bakenbardima koji su mu se spuštali do ispod polovine obraza.

Dvoja kola iza njega zastaše. Dan dojaha do prvih.

– Tri pucnja? – upita Set Larč, nekadašnji lovac na bizone, koji je izgu-

bio jednu nogu kada su se kola, koja je vozio, prevrnula i pritisnula ga pod sobom.

– Da – potvrdi Dan. Pogled mu je krenuo do mlade žene koja je sedela pored Larča, do Dženi O'Nil, gazdine kćeri. – Možda je u pitanju nešto opasno, mis Dženi.

– Ako i jeste, mislim da se možemo uhvatiti u koštac s tim.

Dan klimnu glavom. Bilo ih je petorica, sve dobro naoružani ljudi, a i Dženi O'Nil znala je da puca iz puške isto tako dobro kao i svaki od ovih muškaraca. Set Larč se pogladi prstima po sedoj bradi koja je jako odudarala od njegovog lica, koje je bilo nalik na tvrdu, uštavljenju kožu.

– Kako mi se čini, to je prilično daleko – rekao je i ispljunuo mlaz žućkastog duvanskog soka, a onda dodao: – Izvinite, mis Dženi...

Devojka ga prekide pokretom ruke i naredi:

– Rube, ti i Sem odjašite na vrh brda!

Dan prstom dotače obod svog crnog šešira:

– Odmah! Hajdemo, Seme!

Sem Igen je podbo konja petama. On je izgledao kao idealan saputnik, s kojim se moglo poći i u vatru i u vodu: mršav, izdržljiv i tvrd. Bio je s revolverom skoro isto tako dobar kao Rub Dan.

Dženi O'Nil ispratila je pogledom oćevog nadzornika i Igena koji su odjahali uzbrdo. Set joj se obrati: – Mis Dženi, možda bi bilo bolje da se zaklonite. – Znao ju je još od vremena kada je bila devojčica i kada je

Adam O'Nil zauzeo zemljište u ovoj pokrajini.

Devojka je nestrpljivo odmahнула glavom:

– Ne luduj, Sete! Ti misliš da sam ja još uvek mala!

– Ja ću uvek tako misliti o vama! – zabrundao je Set Larč.

Dženi se osmehnula i dotakla ga po ruci. – Znam. – Onda je ponovo vratila pogled na konjanike čije su se siluete jasno ocrtavale na vrhu brda.

– Neka me nosi vrag ako nešto primećujem, Rube – rekao je Igen otežućim glasom. Bio je poreklom iz Teksasa kao i Dan. Ovaj je odmahnuo glavom i odgovorio:

– Ni ja. – Zatim je naglo pokazao prstom: – Hej, pogledaj tamo!

Igen je pogledao gde mu je Dan pokazivao i ugledao lešinare u vazduhu, a onda se počesao po bradi. – Možda je to jedan od apačkih trikova... – promrmljao je.

Dan odmahnu glavom:

– Još nisu uspeali da uvežbaju ptice. Nasmeljao se ali nekako šturo.

– I ja mislim da nisu – složi se Igen, a onda iznenađeno pogleda Dana, koji je okrenuo konja: – Nećeš da pogledamo?

– Moramo pre toga izvesti kola na zaravan – objasni Dan. – Pokretom glave pokazao je na njih. – Dole je nesigurno. Apači možda nisu uspeali da lešinare privole na svoju stranu, ali onaj lupež Čakon možda jeste. – Ponovo se sam kiselo nasmeljao svojoj dosetki.

Kada su stigli nazad do kola, Dan saopšti:

– Mis Dženi, tamo dalje u vazduhu kruže lešinari. Možda su pucnji doprli otuda.

– Onda bi bilo bolje da pogledamo – odvrati devojka.

Larč je klimnuo glavom:

– Možda je neko pucao, jer je u nevolji?

– Moguće je – složio se Dan. – Ali hteo bih da najpre odvezemo kola na zaravan. – Pogledao je Dženi koja je u znak saglasnosti klimnula glavom a onda viknuo: – Napred!

Kada su stigli na zaravan svi su jasno ugledali velike grabljivice kako kruže, spuštajući se sve niže i niže. Dan se okrenuo ka Igenu:

– Seme, pođi sa mnom! I ti, Vejne.

Dvojica kauboja pojahaše za nadzornikom. Vajn je bio dvadesetogodišnjak kuštrave kose, koji je nedavno dokazao svoju hrabrost kada je ranč bio napadnut od ratnika apačkog poglavice Nane.

Rub Dan je prvi ugledao čoveka koji je ležao licem okrenut zemlji. Zbog kožne jakne pomislio je u prvi mah da je u pitanju neki Apač i naglo je zaustavio konja. Zatim je oprezno prišao, spreman da upotrebi svoj revolver. Ali nesrećnik nije bio Indijanac! Rub je sjahao i dodao vođice Igenu, koji je primetio:

– Vraški nezgodan kraj da čovek ide pešice.

– Tačno – složi se Džef Vajn, gledajući kako nadzornik okreće nađenog čoveka na leđa.

– Je li mrtav? – upita Igen, mada mu je u stvari bilo svejedno je li ovaj mrtav ili živ.

– Nije. Izgleda da u njemu još ima života. – Dan pogleda poderane pantalone na kuku i ugleda zagađenu ranu. – Dobio je kuršum – konstatovala je, pokazujući prstom.

– Ni rana na ruci mu ne izgleda dobro – rekao je Vajn, spuštajući se na koleno pored Dana.

– Da – složi se nadzornik. – Dobro je udešen.

Na njegovom licu nije bilo ni traga saosećanja. Rub Dan već godinama nije osećao saučešće ni prema kome.

Igen je prebacio nogu preko jabuke sedla i mašivši se u džep košulje izvukao duvanke. – Mogli bismo doterati kola ovamo – predložio je.

– To sam baš i pomislio – reče Dan. – Vajne, idi i reci Setu neka dotera kola ovamo!

– Odmah, mister Dane – reče spremno mladić.

Osmeh je zaigrao na čvrsto stegnutim Igenovim usnama. – Mister Dan, je li? – Liznuo je papir zavijene cigarete.

– Moram držati momke na odstojanju – objasnio mu je nadzornik. – Inače će mi se popeti na glavu!

Igenov osmeh pretvori se sada u glasan smeh:

– Stari, mudri lupežu! – rekao je. Na to se i Rub Dan i sam nasmejao. Nije prošlo mnogo vremena a Set Larč zaustavi kola u blizini mesta gde je ležao povređeni neznanac. Pazeći da se ne oklizne drvenom nogom, oprezno je sišao s kola.

Ne vadeći cigaretu iz usta, Dan je primetio:

– Mislim da neće još dugo živeti.

Larč je kleknuo pored onesvešćenog.

– Možda ipak hoće – primeti.

– Onda ga položite na kola – naredi Dženi resko. – Otac ga može pregledati i možda mu može pomoći.

Kauboji su je poslušali i položili Holideja u kola pored namirnica koje su nosili iz grada. Dženi je uzela njegovu glavu u krilo i Set Larč potera za pregu.

Dan je priterao svog konja pored kola.

– Mis Dženi – obratio se devojci – mogu narediti nekom od momaka da vas zameni... Ako mislite da je to uopšte potrebno.

– Šta hoćete time da kažete? – upita ona.

Dan je neodređeno slegnuo snažnim ramenima:

– Izgleda mi kao neka beznačajna skitnica. A nije verovatno ni da će preživeti.

– Čovek je u svakom slučaju – odgovori devojka odlučno, jer joj je nadzornikova bezosećajnost išla na živce. – I to ranjen čovek.

Okrenula je glavu na drugu stranu. Nadzornik ponovo slegnu ramenima i potera konja u kas.

Kada su ponovo izbili na put kola se više nisu toliko truckala i Dženi je pozvala Seta. Ovaj se upola okrenuo na vozaškoj klupi:

– Da, mis Dženi?

– Hoćeš li mi dodati tu čaturicu?

Set učini šta je tražila. Ona otčepi čaturicu i prisloni njen grlić ranjeniku na usne. Silom ih je otvorila i ul-

ila mu malo vode u usta. On se zakašljao i za delić sekunde otvorio oči.

– Samo pažljivo – opomenuo ju je Set Larč, motreći jednim okom na to šta devojka radi.

– Znam. Ne brini!

Ponovo je prinela čaturicu ranjenikovim usnama. Ovaj put se on nije zakašljao. Odjednom je širom otvorio oči i upitao promuklo:

– Ko ste vi?

– Dženi O'Nil.

– Znam gde sam – rekao je, preplavljen plimom sreće što je živ.

– Gde?

– Na nebu, sudeći po anđelu koji me neguje.

Devojka se veselo nasmejala:

– Oh, ne! Niste. Vi ste na putu za Solt River Flets i uskoro ćemo doći do raskršća, odakle se odvaja put za ranč „Velika mamuza“.

Zapadnjak je klimno glavom:

– Rekoste da vam je prezime O'Nil. Je li vaš otac Adam O'Nil?

Začutavši, ugrizao se za usnu od bola kojim mu je pričinjavalo truckanje kola.

– Da, to je moj otac. Je li vam zlo? Na licu i u glasu opažala joj se briga.

– Prilično – odgovorio je, savlađujući mučninu. Onda je uzdahnuo duboko: – Pokušao sam da nožem izvučem metak, ali nisam uspeo.

Set Larč je sve vreme slušao njihov razgovor i sada se umešao:

– Ko vas je tako udesio, stranče?

Zapadnjak se ponovo namrštio od bola i Dženi, opazivši to, reče mu:

– Kasnije ćete odgovarati na pitanja.

Holidej je odmahnuo glavom:

– Ne mari. Mogu da govorim. Pa, imao sam gadan sudar sa...

– Vidim da ste se osvestili – začu se grub Danov glas. Nadzornik ranča upravo je bio priterao konja do kola. Okrenuvši glavu da vidi ko to govori, Dok je ugledao snažnog čoveka grubog izgleda.

– Pretpostavljam da mi je neko od vas spasao život. Hvala.

– Čuli smo pucnje – objasnio je Dan. – Ne pridajte tome neki veliki značaj.

Holidej žmirmu očima i nadzornik ranča se udalji.

Larč tiho progovori:

– Ne obraćajte pažnju na njega, mister! On je pravi grubijan, đavo s rogovima, u to nema sumnje. Pitam se zašto ga je Adam uopšte...

– Sete! – prekide ga devojka i pocrvene.

Larč iskrivi usta u grimasu:

– Izvinite, mis Dženi. Od sada ću gledati samo svoja posla. – Zaćutao je i posvetio se vožnji kola.

Zapadnjak, međutim, nastavi razgovor.

– Nisam nameravao nikome da kidam perje, mis O'Nil...

– Sve je u redu, mister...

– Stil. Džon Stil – izreče zapadnjak izmišljeno ime, u želji da trenutno ostane inkognito.

– Tačno je, mister Stile: Rub je malo narogušen.

– Zbog mene?

– Ne. On je često takav, mister Stile. – Zaćutala je malo, pa dodala:

– Hoćete li još malo vode?

Holidej se osmehnuo, ali su u tom trenutku kola naglo trcnula i osmeh mu se iskrivio u grč bola. Glava mu je klonula i on se onesvestio.

– Požuri, Sete! – doviknu devojka vozaru i nekadašnji lovac bizona je poslušao.

Posle tričetvrt časa kola su tandrćući prošla ispod velikog crvenog luka na kome je krupnim slovima pisalo:

„VELIKA MAMUZA“

Predeo oko ranč kuće bio je obrastao bujnom travom i goveda su se šetala po tim poljima sve do jedne brane, načinjene ljudskom rukom. Iza brane pružala se otvorena prerija, ravna i obrasla travom dokle god je oko dopiralo. Usred tog kraljevstva trave, prečnika oko četiri milje, dizala se ranč kuća s pomoćnim zgradama, okružena kamenim zidom, visokim skoro dva metra, sa mestimičnim malim otvorima, koji su očigledno služili kao puškarnice. Mnogo puta. Tokom poslednjih dvadeset godina Adam O'Nil i njegovi kauboji odbili su bezbroj indijanskih napada a i nekoliko napada bandita. Na obe strane bilo je gubitaka, ali ranč nikada nije bio osvojen i najverovatnije nikada neće ni biti, jer kako se njegovo bogatstvo povećavalo, Adam O'Nil je angažovao sve više ljudi koji su umeli da se služe ne samo lasom nego i puškom. Bili su to grubi i surovi ljudi kojima je bio potreban

grub nadzornik kakav je bio Rub Dan.

Približivši se ranč kući, ugledali su ljude na straži. Ta straža oko kuće bdela je neprekidno, iz časa u čas, od jutra do ponoći. Set Larč je povezao kola kroz velike vratnice, pošto su ih prethodno dva čoveka otvorila. Jedan od njih mu doviknu:

– Čemu tolika žurba, Sete?

– Imam na kolima jednog ranjenog čoveka – odgovori mu Larč. – Mora da se sudario s Apačima.

Pošto je i poslednji konjanik ujahao, teška drvena vrata, još uvek crna od vatre zapaljene pri pokušaju poslednjeg napada na ranč, zatvorila su se. Dvorište iza zida bilo je toliko veliko da se čovek morao upitati koliko je vremena bilo potrebno da se toliki zid sagradi. Pet godina, bio bi odgovor Adama O'Nilu onome ko bi pitao. Pet godina rada od kojeg su pucala leđa i mišice.

U tom trenutku iz zgrade je krupnim koracima izašao vlasnik najvećeg ranča u pokrajini. Imao je šezdeset godina, ali je izgledao deset godina mlađi. Adam O'Nil bio je mršav čovek i tokom celog života nikada nije bio ozbiljno bolestan. Kosa i kratko podsečeni brkovi bili su mu sivkastobeli, a koža više mrka nego preplanula. Imao je oči potpuno iste boje kao i njegova kći – zadivljujuće safirmo plave.

– Čemu žurba, Rub? – upitao je nadzornika. Na Zapad je došao još kao dečak, ali je škotski naglasak još uvek bio primetan u njegovom glasu.

– Čovek je ranjen, gazda. Našli smo ga u blizini Mesa Plejna. Još ima kuršum u telu.

O'Nil pride kolima iz kojih mu je mahala njegova kći:

– Oče, on je u teškom stanju!

O'Nil pogleda ranjenika i odsečnim glasom naredi:

– Neka ga dvojica momaka pažljivo unesu unutra!

Opipao je prstima brkove, pitajući se da li je njegova lekarska veština, koju je stekao za vreme građanskog rata, još uvek na dostojnoj visini. U poslednje vreme nije imao česte prilike da je isproba u praksi.

Kada je Dok Holidej unet u ranč kuću jedna visoka, stasita žena prišla je O'Nilu i dodirnula ga po ruci.

– Je li mu jako loše, dragi? – upitala je. Glas joj je zvučao nezainteresovano kao da pita tek reda radi.

Dženi je okrenula glavu da bi prikrila odvratnost koju je gajila prema svojoj maćehi.

Rub Dan je za to vreme sjahao i jedan od kauboja odveo je njegovog konja. Zapalio je cigarilos, ne skidajući pogled sa supruge svoga gazde. Ona je imala koju godinu manje od trideset i privlačila je svojim izazovno ženstvenim izgledom. O'Nil je s njom bio tek šest meseci u braku i očigledno bio veoma zagrejan za njenu mladost.

– Nije toliko loše da ne može preboleti – odgovorio je na pitanje o stanju ranjenika. Uzeo ju je ispod ruke: – Hajdemo, srce!

Supružnici O'Nil uputili su se u kuću, a Dan je ostao napolju, gleda-

jući za Fej O'Nil, koja je, njišući okruglastim bedrima, utegnuta u tesnu zelenu jahaću suknju nedvosmisleno navodila one koji su je posmatrali na sasvim određenu pomisao. Dan je odbio gust dim i okrenuo se. Sem Igenmu se znalački osmehnuo. Prošao je pored njega i mičući samo uglom usana rekao tihim glasom:

– To nije pošteno.

Dan odgovori isto tako tiho, jedva mičući usnama:

– Kako to misliš, Seme?

– Mislim na onog starca i nju. Časna reč, čudo je da ga dosad još nije sahranila.

– Stari još nije rekao svoju poslednju reč, Seme. Ima u njemu tona života. Juče je jahao od zore do zalaska sunca... i mogao je još. Ne, nemoj ga otpisivati!

Rub dan je na određen način obožavao O'Nilu, ali ga to ne bi sprečavalo da uzme svoj deo od gospođe O'Nil ako bi mu se za to pružila prilika. – Ah – kao da se prisetio, ne bi li skrenuo razgovor – hajde da vidimo šta su nam oni Meksikanci spremili za jelo!

Uputili su se prema velikoj kuhinji gde su jedan debeli kuvar Meksikanac i dva njegova mlađa pomoćnika pripremali hranu za trideset gladnih ljudi... polovinu od ukupnog broja onih koje je O'Nil imao na platnom spisku.

U kući su s Doka Holideja skinuli odeću i onako nagog položili ga na veliki sto u kuhinji, na veliko nezadovoljstvo brata onog istog kuvara koji je spremao hranu za kauboje, a koji

je takođe radio u kuhinji. Nije, razume se, rekao ništa, jer bi se samo budala protivila odluci senjora O'Nilu.

– Svetlost je ovde najbolja – konstatovao je rančer, dok su ranjenika stavljali na sto. Kuvar je samo raširio ruke, pokazujući time kako mu je svejedno i da je sto gazdi na raspolaganju.

– Si, senjor O'Nil – rekao je poslušno.

Rančer se okrenuo ka svojoj ženi:

– Možda bi bilo bolje da sada odeš.

Fej je odmahнула glavom:

– Ne bojim se da vidim krv.

Za to vreme Dženi je zagrejala vodu. O'Nil je oprao ruke, a u jednom loncu ključale vode kuvali su se hirurški instrumenti. Ti instrumenti sačuvali su život i udove mnogih ljudi koji su radili za njega.

Fej je uhvatila sebe kako ne može da se uzdrži od gledanja nagog ranjenikovog tela. Pogled na ravan, zategnut, mišićav trbuh, na snažna široka prsa, mišićava ramena i uzan struk iz kojeg su se nastavljale snažne noge, pričinjavalo joj je neko skriiveno, nadražujuće zadovoljstvo. Telo tog muškarca bilo je lepo, ali i veličanstveno, kao telo priplodnog pastuva. Pitala se kako bi izgledao glatko obrijan i začušljane kose koja mu je sada neuredno padala po licu i ušima.

– Dobro građen momak – rekao je O'Nil, posmatrajući Holidejevo telo. Zatim je dohvatio sondu i zavukao je duboko u ranu. Odjednom pod rukom oseti da je naišao na nešto čvrsto. Bio je to kuršum.

– Odlično – promrmlijao je zadovoljno za sebe.

Kći mu je obrisala znoj s čela. S vremena na vreme pogledala bi ranjenika, pitajući se kakav je taj čovek koji se zove Džon Stil.

*

Kada je zapadnjak došao sebi bilo je već mračno, a on je ležao u postelji potpuno nag, pokriven čistim belim čaršavima. Osećao se slabo. Kuk ga je jako bolelo, ali taj bol nije bio ni izbliza onako nepodnošljiv kao ranije.

Ležao je tako dosta dugo u mraku, slažući u mislima kockice u mozaik događaja. Bio je zaista srećan što je još živ. Pridigao se u postelji na laktove i iznenadio se koliko je slab. Nikada se nije osećao toliko nemoćan. Mučila ga je žeđ a skoro isto toliko žudeo je za hranom. Rukom je napipao debelo naslagani zavoj na kuku. Upitao se ko je to učinio. I ko je skinuo odeću s njega i ko ga je opirao jer je očigledno bio čist.

Odjednom se setio svog novca u novčaniku i skrivki za pojasom i ta ga je misao ispunila brigom. To je bio sav novac koji je imao, a da bi kupio novog dobrog konja, sedlo i druge sitnice, trebaće mu dosta. Onda pomisli na to kako će u Flet Stounu dobiti dve hiljade dolara. Ali trebalo je još stići do tamo!

Odjednom su se otvorila vrata i u njima se sa svetiljkom u ruci pojavila Dženi O'Nil.

– Budan sam – javi se Dok.

Ona, smešeći se, pride krevetu. Videvši je, Holidej pomisli koliko je njena lepota vredna obožavanja. Bila mu je kao izlazak sunca u vedro jutro.

– Kako se osećate, mister Stile? – oslovila ga je i zakačila svetiljku na kuku pored kreveta.

– Bolje nego ranije. Koliko dugo ležim ovde?

– Od popodne. Sada je devet uveče. Jeste li gladni?

Dok se osmehnuo:

– Pogodili ste. A uz to sam i žedan.

– Doneću vam nešto – obećala je i pošla. Dok ju je pratio pogledom sve dok nije nestala u otvoru vrata. Bila je vrlo vitka, skoro kao dečak, ako se izuzmu dve zaobljene lopte na grudima. Mogla je imati dvadeset godina i bar je deset godina bila mlađa od njega.

Zahvalan nebu što je živ, ugledao je opasač s revolverom i pojas s novcem prebačene preko naslona stolice, na kojoj je bila i njegova jakna. Uzeo je revolver iz futrole i proverivši da li je pun, zavukao ga pod jastuk. Nije se potrudio da proveriti da li je novčanik u džepu jakne i da li je sav novac tu. Znao je da jeste.

Malo kasnije Dženi se vratila. Nosi-la je poslužavnik s hranom i stavila ga na stočić pored kreveta.

– Dopustite mi da vam pomognem da se dignete – rekla mu je.

– Sasvim sam dobro, mis – usprotivio se Dok. Maska mu je bila i sama pomisao da je bespomoćan.

Devojka se osmehnula:

– Hajdete, lakše će vam biti ako vam pomognem!

Podmetnula mu je jednu ruku ispod leđa i pomogla mu da se uspravi u sedeći položaj. Ponovo je do zapadnjakovih nozdrva dopro njen miris, topao i karakterističan miris žene, privlačan i izazovan. Jednom stranom grudi Dženi se očešala o njegovo rame i Dok oseti kako su joj grudi jedre i čvrste. Pravio se, međutim, kao da se ništa nije desilo i kao da ništa nije primetio.

Pošto mu je pomogla, Dženi se odmakla od njega.

– Eto tako. Sada vas ostavljam da se sami borite s tim – rekla je, pokazujući na poslužavnik i onda je, smešeći se, izašla iz sobe.

Nešto kasnije začulo se kucanje na vratima i u sobu je ušao Adam O'Nil.

– Kako je pacijent? – upitao je i Dok primeti škotski naglasak u njegovom govoru.

– Odlično, zahvaljujući vama. Vi ste verovatno O'Nil?

– Jesam. – Rančer je pružio ruku i Holidej ju je prihvatio. O'Nilova ruka bila je koščata, a stisak još uvek snažan i čvrst. Iz stiska ruke, pomisli zapadnjak, može se dosta saznati i o čovekovom karakteru.

Pokazavši rukom na svoj kuk, on upita:

– Jeste li me vi i previli?

– Da – potvrdi rančer i privuče stolicu.

– Još jednom hvala, mister O'Nile.

– Holidej pokaza pram svom pojasu s novcem. – Ne volim da nekom budem na teretu. Mogu da platim za...

O'Nil se namrštio i Holidej je shvatio da je rekao nešto što nije trebalo.

– Ovo je jugozapad Arizone – odgovori rančer. – Ovakve usluge mi ne naplaćujemo. Jeste li vi nov u ovom kraju?

– Da, ali sam se dosta kretao po Zapadu. Sada sam došao iz Fort Bovija, južno odavde, ali sam inače dosta vremena proveo po gradovima na granici.

O'Nil s razumevanjem klimnu glavom i reče:

– Voleo bih da mi kažete kako se to desilo? – Podigao je ruku i dodao: – Razume se, ne morate ako ne želite.

– Zašto da ne? – uzvрати Holidej, smatrajući kako ljudi koji su ga spasi imaju prirodno pravo da budu i radoznali. Ispričao je O'Nilu kako su on i Flojd Star napustili grad Fort Bo- vi i šta se zatim dogodilo. Naravno, nije mu ispričao o svojoj opkladi s Klasterom i o novcu koji je trebalo da naplati u Flet Stounu. Ako baš bude trebalo, reći će mu to kasnije.

Kada je Dok završio svoju priču, O'Nil je samo zavrteo glavom i rekao:

– To je vrlo zanimljiva priča. Priznajem, nije vam bilo lako.

– Moglo je biti i gore.

– Slažem se – saglasi se rančer s Dokovom konstatacijom. Dopadao mu se ovaj mladi čovek, koji je po načinu govora i po iskustvu koje je zračilo iz njegovih reči, bio nesumnjivo izrazito jaka ličnost. U svojoj glavi rančer je već smišljao neke planove i zato je rekao:

– Ne bi mi smetalo da popijemo po brendi. – Osmehnuo se i dodao: – Ne verujem da bi vama škodila čašica.

– Ne verujem ni ja – složio se Dok, otkrivši ravne, bele zube.

– Onda dobro. – O'Nil izađe iz sobe i ubrzo se vrati s velikom četvrtastom bocom i dve čaše nesvakidašnjeg oblika, kakve zapadnjak ranije nije video.

– Ovu specijalnu garnituru za brendi našao sam u jednoj prodavnici antikviteta u Nju Orleansu. Rekli su mi da je doneta iz Francuske, što nije čudno jer se tamo zna iz čega se pije pravo piće. – Nalio je brendi obilno u čaše i jednu pružio zapadnjaku. – Proverite. U vaše zdravlje!

– Sa istim željama za vas, gospodine O'Nile!

Razgovor je potrajao. I u njemu su dotakli više tema. U jednom trenutku O'Nil, obično uzdržan i na distanci od svakog koga nije dobro poznavao, upita sam sebe kako to da je toliko govorljiv s ovim potpunim strancem. Stavio je, on kao da je prema tom strancu osećao izvesnu prisnost. Kao da ga je poznavao, jer u tom mladom čoveku bilo je nečeg veoma poznatog, što je bilo najčudnije od svega s obzirom da se putevi tog mister Stila i njegov nikada do tada nisu ukrstili.

Konačno je zapadnjaka počela da hvata sanjivost i rančer je to primetio.

– Ostavljam vas da se odmarate – rekao je.

Holidej klimnu glavom u znak da mu to odgovara. Jedva je uspevao da drži oči otvorene. Skliznuo je niže na

meki perjani jastuk, a O'Nil je uzeo bocu i čaše i pošao. Odjednom je zastao i još jednom se zagledao u ranjenikovo lice. Bilo je nečega u njemu... Zavртеo je glavom nemoćno, jer nije bio u stanju da definiše šta bi moglo biti to što ga na tom licu kopka. Izašao je u veliku dnevnu sobu u kojoj se nalazio masivan kameni kamin, a na drugom kraju velika polica s knjigama, koja je pokrivala ceo zid.

Ako je Adam O'Nil imao neku strast, onda su to bile knjige.

Primetio je da se Fej već bila povukla i senka nezadovoljstva preletela mu je licem. No, Dženi je još bila budna i sedela je u velikoj stolici s naslonom, podvivši noge pod sebe. Bila je zadubljena u čitanje i nije čula kada je njen otac ušao u sobu.

O'Nil je seo u svoju uobičajenu fotelju i ulio sebi piće u čašu. Zvuk stakla trgao je Dženi i ona žustro reče:

– Oh, oče, nisam primetila da si ušao!

– Obično ništa ne primećuješ kada zabiješ nos u knjigu.

Spustila je knjigu u krilo.

– To je tvoja greška – rekla je.

Stari rančer se nasmeja i otpi gutljaj brendija. Zagledao se u svoju kćer, koja je u mnogo čemu, pa i u svojoj sklonosti prema čitanju, ličila na njega.

– Dugo si se zadržao kod našeg gosta – primeti njegova kći.

– Da, zbilja – potvrdi on zamišljeno.

– Znaš, Dženi, ima u njemu nešto što mi je poznato.

Devoja se zainteresova:

– Kako to misliš, oče?

– Imam neki osećaj da ga odnekud poznajem. Kao da sam ga već negde sreo.

– Možda i jesi.

Rančer odmahnu glavom:

– Nisam.

Nabrao je obrve i Dženi je po tome znala da će se tom mišlju i dalje uporno baviti kao što pas uporno glođe kost na koju je naišao.

Ulio je sebi još jedno piće i Dženi se zapita zašto njen otac te večeri pije više nego obično. Da li je možda Fej imala neke veze s tim? O'Nil ispi tu poslednju čašu. – Idem da spavam, Dženi – rekao je i poljubio kćer u obraz. – Videćemo se ujutru.

– Da, tata.

Rančer izađe iz sobe, a njegova kći uze knjigu s krila i poče ponovo da je čita. Ali ustanovi kako više nije raspoložena za to. Nije mogla da se koncentriše i na neke rečenice morala je da se vraća. Uzdahnuvši, sklonila je knjigu i pošla i ona na počinak.

*

Kada je Holidej sledeći put otvorio oči kroz prozor su se probijali sunčevi zraci i spolja se čuo topot konjskih kopita i škripanje opreme.

Ustao je iz kreveta i šepajući na jednoj nozi došao do prozora, stigavši da vidi Adama O'Nila i Ruba Dana, koji su se udaljavali na čelu velike grupe konjanika. U tom trenutku čuo je iza sebe otvaranje vrata i kada se

okrenuo ugledao je jednu ženu koju do tada nije video kako stoji u vratima i s neskrivenim interesovanjem posmatra njegovo nago telo.

– Izgleda da sam vas zatekla bez pantalona – reče Fej besramno ga gledajući i dalje.

Holidej je lako porumeneo:

– Gospođo, ako nemate ništa protiv toga da izađete i zatvorite vrata za sobom, ja bih se vratio u postelju.

Ona mu se osmehnula:

– Naravno – rekla je i izašla, a vrata su za njom jedva čujno škljocnula. Holidej se vratio u postelju i posle nekoliko sekundi Fej je ponovo ušla u sobu.

– Jutros izgledate znatno bolje – rekla je i prišla krevetu.

– I osećam se bolje. – Dok se osmehnuo, još uvek zabavljen onim što se prethodno desilo.

– Ja sam Fej. To mi više godi nego ono zvanično „misis O'Nil“.

Iako je bio iznenađen saznanjem da Adam O'Nil ima tako mladu ženu, ništa od toga se nije videlo na zapadnjakovom licu.

– Ipak, misis O'Nil, priznajem da meni više odgovara uobičajeni način oslovljavanja – odgovorio je. – Nemojte mi zameriti ako se zasada budem pridržavao toga.

– To bi onda značilo da ni ja vas ne mogu zvati po imenu.

– Zavisi od vas. Ja nemam ništa protiv ako me ljudi oslovljavaju po imenu, pod uslovom da pokazuju dovoljno poštovanja i obzira prema meni. Prema tome, činite kako želite – odgovorio je, zapažajući njeno na-

padno uočljive draži, dok se naginjala nad njim kako bi popravila postelju, jer se razrez na njenoj tamnozelenoj bluzi otvorio i on je u dubini njenih nedara ugledao gornju polovinu njenih bujnih, zaobljenih grudi, bledih i nežnih.

Pošto mu je popravila jastuk i posteljinu, Fej se uspravila i osmehnula mu se. Usne su joj se malo razdvojile i otkrile niz belih zuba. Imala je veoma lepo lice, ali ono što je na njoj više privlačilo bilo je njeno telo, vitko a ipak snažno i gipko kao u rasne životinje. Tesno pripijene bele jahaće pantalone isticale su njene dugačke noge i izazovne butine, tako da je Holidej tek s mukom uspeo da odvoji pogled od tog primerka ženske lepote. Bez obzira na svoj rezervisan stav prema ljudima i nevericu u njihova duboka moralna i humana svojstva, zapadnjak je bio živ čovek i to čovek koji je znao da voli i da uživa u ljubavi prema ženama.

– Mislim da bi vaš boravak ovde mogao da bude vrlo zanimljiv, mister Stile – rekla je Fej, a onda duže vreme ćutala pre nego što je nastavila: – A sada mi recite šta biste voleli da...

Zastala je u pola rečenice jer je u sobu ušla Dženi. Pri pogledu na Fej Dženino lice se smračilo i ova, opazivši to, brzo je rekla:

– Baš sam pitala našeg gosta šta bi želeo za doručak.

Istog trenutka kada je devojka ušla u sobu i kada je misis O'Nil izgovorila prvu reč objašnjenja, Holidej je osetio da odnosi između te dve žene nisu

dobri. Bilo je nečeg neprijateljskog u pogledima koje su izmenjale, a i u prizvuku reči koje su izgovorene.

– Ješću bilo šta što mi ponudite – rekao je.

– Onda idem da vam nešto priprelim – obeća Dženi.

Kada je devojka izašla, Fej je pružila ruku i dotakla ga prstom po bradi.

– Pitam se kako ćete izgledati obrijani – rekla je.

– Kao obrijan – odgovori on, svestan da je ta žena za njega opasnost najgore vrste. Bila je to tuđa žena i, što je još gore, žena čoveka u čijoj se kući nalazio.

Ona je klimnula glavom, prihvatajući njegovu duhovitost i njene zelene oči zasijale su neskrivenim obećanjem kada je rekla: – Onda ću doći kasnije da vas vidim, mister Stile. – Okrenula se sa zagonetnim osmehom na usnama i izašla a Holidej je shvatio da je zapao u nevolju najgoru od svih u koju muškarac može zapasti, jer je misis O'Nil bila tip žene kakve je i ranije sretao i koje nije mnogo voleo: besramno otvorene i željne seksa bez obzira kada, kako i s kim.

Malo kasnije vratila se Dženi.

– Nadam se da će vam se svideti šunka s jajima.

– Više od svega drugog. Je li vaš otac rekao kada ću biti sposoban da se krećem?

– Zar vam se mnogo žuri, mister Stile?

Holidej je učinio neodređeni pokret rukom:

– Pa, znate, ne bih želeo da dugo budem nekome ne teretu.

– Nećete nikome biti na teretu – odgovorila je prijateljski. – Ali shvatam da imate svojih planova. No, sada ćutite i jedite vaš doručak. Da li biste hteli malo kafe?

– Bih, ako biste i vi popili šolju sa mnom.

Devojka mu se osmehnula i u tom trenutku izgledala je blistavo vedra i čedna u haljini koja se pripijala uz njenu vitku figuru. Žurnim korakom izašla je, njišući se krhko u kukovima a kada se vratila Dok joj je rekao:

– Doručak je izvrstan. Vi se, kako mi se čini, ovde odlično hranite.

Sela je na ivicu postelje.

– Da, dobro se hranimo. Imamo sve što nam je potrebno: svakovrsnog mesa, a malo dalje od kuće imamo i povrtnjak.

– Niste mi odgovorili – vrati se zapadnjak na svoje prvo pitanje – koliko dugo ću, po računu vašeg oca, ostati ovako ufačlovan?

– On će se večeras vratiti, mister Stile, i onda...

Holideju se dopadao način kako je govorila. Pri govoru pućila je usne kao devojčica koja se duri i to joj je lepo stajalo.

– I onda... – podstaće je Dok da nastavi.

– Onda... kazao je da će ponovo previti ranu i tada će verovatno moći da odgovori na vaše pitanje.

– Znači, moraću da čekam.

– Da. Mislim da ćete morati.

Holidej je pomerio desnu nogu i sa zadovoljstvom konstatovao da ga pri pokretu nije toliko zbolela kao pre. Opipao je prstima bradu.

– Može li se naći neki brijaći pribor za mene, mis O'Nil?

– Poslaću nekoga da vam ga donesu. – Uzela je poslužavnik sa ostacima doručka i izašla iz sobe. Malo kasnije, pokucavši prethodno, u sobu je ušao jedan punački Meksikanac, u odelu kakva su se nosila na Istoku.

– Doneo sam vam neke knjige za čitanje, senjor – rekao je.

– Hvala. Kako se zovete?

– Ramon, senjor. – Duboko se naklonio i odmah nastavio: – Sada ću vam doneti britvu i toplu vodu.

Ostavši sam, Dok Holidej je uzeo jednu od donetih knjiga. Bio je to klasični roman „Ajvanho“, koji je već davno ranije čitao. Bože, pomislio je, ja, koji sam se poslednjih godina tako retko susretao s knjigom, sada kao da se vraćam u svoje dečastvo. Sa zadovoljstvom je okrenuo prvu stranicu i počeo da čita.

*

Neosetno, Dok Holidej je zapao u dremež i u tom stanju zateklo ga je kasno popodne. Nije čuo kada su se otvorila vrata, niti je primetio kada je Fej nečujno ušla u sobu, znajući da Dženi izvesno vreme neće biti u tom krilu kuće. U to vreme ona je svake nedelje veći deo popodneva provodila u radnoj sobi svoga oca i vodila mu poslovne knjige.

Nečujnim korakom prišla je do postelje. Sveže izbrijan, zapadnjak je bio lepši nego što je ona pretpostavljala da će biti. Crte njegovog lica

bile su oštre ali pravilne, a obrve iznad sivoplavih očiju naglašene i tamnosmeđe. Nešto tvrđa u uglovi-
ma, njegova donja vilica nagovešta-
vala je energičnost i odlučnost. Odu-
vek je volela muškarce s takvom bra-
dom. Ostavljali su joj utisak snage i
muževnosti.

Pružila je ruku i odigla posteljinu
koja ga je pokrivala, a zatim povuk-
la čaršave naniže tako da mu je samo
donji deo tela ostao pokriven. Šetala
je pogledom širom otvorenih, požud-
nih očiju po njegovom mišićavom
telu. Izgledao je čvršći, mada vitkiji
i skladniji nego njen prethodni lju-
bavnik, ukrotitelj konja Bil Čester,
a i u svemu delikatniji od njega. Pru-
žila je ruku i dodirnula Holideja po
grudima. Želja za njim bila je u njoj
velika i sve ju je više obuzimala kao
prerijski požar koji se nezadrživo širi.
Nešto ranije, prethodnog dana, poku-
šala je da svoju želju za muškarcem
utoli sa svojim mužem, ali kod njega
nije naišla na željeni odgovor. Ume-
sto toga on joj je samo rekao:

– Ovih dana ne ličim više na samog
sebe.

Ali sada, dok je posmatrala muška-
rca koji se predstavio kao Džon Stil,
više nije razmišljala o Adamu O'Nilu.
A onda, nesposobna da se uzdrži,
povukla je sasvim pokrivač, tako da
je Dok bio sasvim otkriven.

– Da – prošaputala je dišući ubrza-
no, naslađujući oči za nju najprijat-
nijim prizorom. Onda se nagnula, tra-
žeći svojim usnama njegove.

Zapadnjak se okrenuo u snu. Sne-
vao je kako je u blizini nekog velikog

izvora. Bilo je toplo i s njim je, o ču-
da, bila upravo Dženi! Njih dvoje, pot-
puno nagi, plivali su u tom jezercu,
ronili, izlazili na površinu, prskajući
jedno drugo i smejući se u neobuzda-
noj igri. Onda je njihov smeh prestao
i usne su im se srele.

Holidej se naglo probudio i Fej je
ustuknula.

– Prijatan način da se čovek probu-
di – rekla je izazovno.

– Ne uvek – odgovori Dok. Bilo je
trenutaka u njegovom životu kada je
neodoljivo žudeo za vrhunskim užit-
kom u ljubavi i ovo je bio jedan od tih.
Posle uzbuđujućeg sna svaki njegov
živac bio je napet, svaki delić tela
spreman za ljubav. A stvarnost koju
je ugledao nije bila različita od sna.
Zbog toga nije mogao da se ne uzbu-
di od dodira vlažnih, čulnih usana ove
žene. Ali znao je kako bi se osećao
posle toga i nije želeo da mu se to
desi. Adam O'Nil mu se od prvog
trenutka dopao, cenio ga je kao poš-
tenog čoveka i svog dobrotvora i hteo
je da mu u svako doba može mirno
pogledati u oči.

Lako se namrštila, ali je odmah
zatim na njenom licu zaigrao samou-
vereni osmeh:

– Vi ste kao svi muškarci, mister
Stile. Ne možete reći „ne“ kad vam
neka lepa žena otvoreno kaže šta
misli.

– Grešite, misis O'Nil.

Način na koji je to rekao delovao je
na nju kao šamar.

– Grešim? Šta je tu pogrešno? –
upitala je uzrujano. Nikada do sada
nijedan muškarac nije je odbio.

– Ništa – odgovori Dok prijateljski.
 – Sem jedne sitnice. U svakom slučaju, pogled na vas prija umornom oku. To je nesporno.

– Šta je onda u pitanju? Oh, znam... bacili ste oko na onu malu kujicu!

– Misis O'Nil, na pogrešnom ste putu, ali i da je tako to ne bi imalo nikakve veze s vama. Mislim da bi bilo najbolje ako biste sada otišli.

Rekavši to, Dok navuče pokrivač do brade.

Fej je neko vreme netremice zurila u njega, ne verujući u ono što je čula. Nije mogla da zamisli da je taj muškarac ne želi.

– Skitnico! – ciknula je odjednom ogorčeno i prkosno zabacila glavu.

– Niste nikakav muškarac!

Zapadnjak je ćutke klimnuo glavom, kao da se s tim slaže. Znao je da iza njegovog ponašanja stoji nešto sasvim drugo.

Fej se odjednom okrenula na petama i zaslepljena suzama pohitala ka vratima.

Dubok uzdah olakšanja oteo se Do-ku s usana kada je ostao sam, a onda se krajičkom usana osmehnuo. Ako čoveka ne muči jedno, onda ga spopadne drugo. Valjda je takva sudbina.

*

Dve sedmice su brzo proletele i stigao je septembar. Vrućine će za koji dan postati prošlost i vreme za putovanje biće idealno. Dok Holidej je u međuvremenu ustao iz postelje i mogao je da se kreće uz lako hramanje

i pripomoć štapa i Adam O'Nil mu je u jednom razgovoru rekao kako će uskoro biti sposoban da jaše.

Rana na podlaktici bila mu je već davno zarasla i Dok je razmišljao o tome kako je vreme da u Fletstounu potraži Klasterovog bankara i naplati dobijenu opkladu.

Nešto ga je ipak sprečavalo da sprovede tu odluku. Izbegavao je da o tome razmišlja, potiskujući prave razlog za njegovo dalje zadržavanje na O'Nilovom ranču, ali je istina, kao vazdušni mehur u vodi, sama izbila na površinu. A taj pravi razlog njegovog zadržavanja bila je Dženi O'Nil, lepa i živahna rančerova kći. Posle sna u kome je u mašti doživeo ljubav s njom, Dok je u topla popodneva često dočaravao sebi kakvi bi prelepi bili zagrljaji s njegovom dražesnom negovateljicom. A docnije u toku dana i za večerom, kada su se okupljali bilo u dnevnoj sobi ili trpezariji, tražio je na njenom licu i u njenim očima potvrdu njegove čežnje da i ona potajno u mislima doživljava isti san. Bilo je međutim teško i poverovati kako dva bića razdvojena prostorom mogu deliti iste misli, ali je najзад, posle dve sedmice Dok poverovao u teško objašnjivu telepatsku vezu između njega i Dženi koja kao da je svakim danom postajala sve jača i opipljivija. Ponekad mu je ta veza izgledala toliko stvarna i vidljiva da mu se činilo kako će mu Dženi poleteti u zagrljaj. Bilo je večeri kada su njeni rečiti pogledi ili slatki dodir rukom na mesečini milovali njegovo lice, kao da mu nude najskrivenije

kutke njenog tela i njene duše. Tako nešto on do sada nije doživeo i ako su pogledi, pokreti i postupci nešto kazivali, onda je Dženi želela njega isto koliko i on nju – žarko, neobuzdano i neotoljivo.

I tu se upravo rađala Holidejeva dilema. Ako je u početku, izbegavajući da sam sebi prizna šta oseća, na kraju uhvatio sebe u mislima da želi da doživi Dženi u stvarnosti isto onako čarobno kao u svojoj mašti, to još uvek nije značilo da će svoja maštanja pokušati i da ostvari. A pošto ga je devojka, zamućenim od prigušene čežnje pogledom pozivala da to učini, Dok je zastao, razapet između obostrano pothranjivane vatre i moralnog kodeksa koji nije hteo da prekrši.

U pogledu Fej sve je bilo jasno. Čista telesna potreba za rasnom ženkom, koja se mogla mirno uporediti s prirodnom potrebom za hranom i vodom, ustuknula je pred obzirima i on je rančerovu ženu pregoreo kao otrovno iskušenje. Ali sa Dženi je bilo drugačije. Žudnja za njom bila je plemenito osećanje i prepoznavanje dva fizička i duhovno savršeno bliska bića. Konačno, Dženi je bila slobodna, odrasla žena, s pravom na život baš kao i njen otac, koji se nije ustezao da i sebi omogući uživanje u životu. Dženi nije, kao Fej, bila zabranjeno voće već cvet koji je mamio svim bojama i mirisima. Ne okusiti njegovu slast bio bi u neku ruku greh prema prirodi i životu.

No, dovedena tako do kraja, Holidejeva razmišljanja zastala su na jed-

nom sudbonosnom raskršću: šta posle? Za njega, lutalicu i avanturistu krajnji ishod je uvek bio identičan: posle kraćeg ili dužeg vremena moraće da ode. Ali ko zna? Možda je sudbina ovaj put htela da se njegov put lutalice završi? Možda je ona došapnula zapadnjaku da ne kaže svoje pravo ime i tako ostane nepoznat, kao običan kauboj ili čovek bez određenog zanimanja koji u potrazi za nasušnim hlebom luta svetom. U tom slučaju možda bi i Dženi videla u njemu ostvarenje ako ne svih njenih želja, onda bar dela onoga o čemu sanja svaka mlada, neiskusna žena i možda bi se tada sve moglo okončati kao u lepoj bajci sa srećnim završetkom.

Prateći tu nit razmišljanja zapitao se u jednom trenutku da li bi njemu takav rasplet odgovarao? Zasada je odgovor očigledno bio pozitivan, jer je, ponet osećanjima, lebdeo između dva sveta: sveta mašte i sveta najgrublje surove stvarnosti Divljeg zapada. Ali šta bi bilo kasnije? S obzirom na svoju nemirnu prirodu i duboko usađen nagon stremljenja ka nepoznatom i s obzirom na svoj neukrotivi istraživački duh, nije bio siguran da bi ta idila mogla večno trajati.

Uhvaćen u makaze tih protivrečnosti, Dok je jednog nedeljnog prepodnevna zakoračio u dnevnu sobu O'Nilo-
vog doma. Domaćin ga je ljubazno pozdravio, očigledno raspoložen za razgovor:

– Ah, to ste vi, mister Stile! – Pokretom ruke pokazao je na stolicu. –

Učinite uslugu svojim nogama i zauzmite mesto.

Zapadnjak se osmehnu:

- Sa zadovoljstvom.
- Brzo se umarate, zar ne?
- Ne, ali noga mi se zamara.
- Znam. No uskoro ćete biti sasvim dobro.

Ponovo se osmehnuo jer mu se taj Stil, uprkos svom uzdržanom držanju, veoma dopadao. Nije samo nika-ko mogao da se seti zašto mu izgleda tako poznat.

– Miste O'Nil, mislim da sam već dovoljno dugo uživao blagodeti vašeg gostoprimstva. Ima već više od dve sedmice kako sam ovde i mislim da...

– Nemojte razmišljati o tome – reče rančer i dodade odmah: – Šta planirate kada budete potpuno prezdravili?

Zapadnjak se počesa po bradi. Nije znao šta da odgovori, naprosto zato što nije imao nikakvih određenih planova za budućnost. Smatrao je da će biti bolje da zasad, dok njegov odnos prema Dženi ne postane sasvim jasan, ne govori mnogo o svojim name-rama.

– Nisam siguran šta bih mogao preduzeti – rekao je kao čovek koji to priznaje kao svoju krivicu.

O'Nil je to iskoristio da svog gosta podvrgne probi. Od prvog trenutka kada ga je video naslućivao je neki nesklad između privida i suštine njegove ličnosti. Odeven kao kauboj sa Zapada, taj čovek sivoplavih očiju izgledao je suptilniji od običnog stočara. Ako ništa drugo, njegovi dlanovi bez žuljeva i fini prsti nisu nosili

tragove lasa i grubog fizičkog rada. Ali ako nije bio kauboj, šta je onda bio? Revolveraš? Fini koltovi s drškama od slonovače, precizne izrade i fino podešenog okidača, nagoveštavao je i tu mogućnost. Mada se u početku priklonio takvim sumnjama, rančer je tu pretpostavku kasnije odbacio. Ovaj zagonetni Džon Stil nije nosio u sebi onu ledenu surovu ravnodušnost, neophodnu profesionalnom ubici. Da bi se približio korak ka istini, O'Nil ga upita:

– Zašto ne biste ostali ovde?

– Šta mislite time? – rančerove reči lećnule su zapadnjaka, jer je pomislio da je O'Nil možda opazio njegovo interesovanje za njegovu kćer. Ali ako je to primetio, onda izneseni predlog ne bi bio logičan.

– Pa, mislio sam da biste mogli nešto da radite. Na ranču ima dosta posla...

Holideju je laknulo. Stari nije ništa sumnjao.

– Pa, ne znam šta bih rekao...

– Ja dobro plaćam. Šezdeset dolara mesečno i hranu svakom čoveku koji prosečno dobro obavlja svoj posao. To je pedeset odsto više nego što plaćaju ostali rančeri. Po mom shvatanju to je jedini način da čovek zadrži sposobne ljude. – Pročistio je grlo i nastavio: – Razumete li se u konje?

– Da. – Holidej se setio meseci koje je proveo s Apačima, kada je imao prilike da od tih žitelja prerije nauči kako se prodire u dušu životinje. – Znam prilično o konjima. Možda više nego većina odgajivača konja.

O'Nil se osmehnu, zadovoljan onim što je čuo.

– Mislim da bismo se nas dvojica dobro slagali. U svakom slučaju, ako želite, možete stupiti na posao bilo sutra, bilo onda kada vam se to svidi. Kupio sam jedno krdo upola pripitomljenih konja i sada bi trebalo raditi s njima. Moj čovek me je napustio pre izvesnog vremena i treba mi neko ko bi popunio njegovo mesto. – Digao je ruku da učutka Holideja koji je zaustio nešto da kaže. – Naravno, ne očekujem od vas da odmah počnete punim tempom celodnevni rad.

– Nisam hteo to da kažem – objasni Dok. – Hteo sam samo reći kako želim malo da razmislim.

– Naravno, naravno! – složi se O'Nil i pokretom ruke pokaza prema svojoj radnoj sobi. – Sada bih morao da vas ostavim i da se posvetim tim đavoljim papirima i knjigovodstvu. Od kako ste vi ovde moja kći se stalno izvlači, što nije bio njen običaj. – Rekao je to bez ljutnje.

– Nema problema – odgovori Dok. – Ja ću poći da malo vežbam svoju nogu.

Našavši se napolju, on je duboko udahnuo i posvetio se šetnji. Većina kaubojia bili su napolju na pašnjacima i na ranču je vladala neuobičajena tišina. Ni sam ne znajući zašto, uputio se prema štali. Sada je tek primetio kako je ona bila podignuta iza drugih pomoćnih zgrada, a odmah iza nje nalazio se i veliki ograđeni prostor za konje.

Ušao je u prostranu zgradu s visokim krovom koja je mirisala na seno, konje i opremu. Taj mu je miris godio.

– Dobar dan, mister Stile – začu se glas iz udaljenog dela štale. Bila je to Dženi. – Kakvo iznenađenje što vas vidim ovde!

Od načina kako je izgovorila njegovo ime, Doku je srce brže zakućalo. Uputio se ka njoj.

– Kako ste, mis O'Nil? – otpočeo je razgovor uobičajenom frazom, mada je na umu imao mnogo zanimljivija pitanja.

– Fino – odvratila je, timareći jednog konja.

– Je li to konj o kome ste mi govorili?

– Da, to je taj. Zar nije divan?

Holidej je brzim pogledom obuhvatio sivkastog ždrepcu i ono što je video dopalo mu se. Bilo je to prvo-razredno punokrvno grlo.

– Moram se složiti s vama.

Na njenom licu se odjednom pojavi izraz nedoumice i zabrinutosti:

– Pretpostavljam da ćete uskoro otići od nas?

– Možda. A možda i ne.

Devojka ga je pogledala iznenađeno i kao da se prisetila: – Da vam nije otac ponudio posao?

– Jeste. Pitao me je da li se razumem u konje. Reče da je kupio krdo poludivljih konja i da mu treba čovek koji bi ih obučio. Pošto sam mu rekao da znam dosta oko konja, on mi je ponudio da ostanem uz dobru platu.

Devojka je naglo ispružila ruku i dodirnula ga po podlaktici.

– I? Šta ćete učiniti?

Zapadnjak pomisli da je došao trenutak kada više nema smisla igrati žmurke. Učinilo mu se da je u devojčinim očima otkrio istu misao i da više ni sama ne krije ono što se danima nakupljalo u njoj. – To dosta zavisi od vas – rekao je.

Njoj kao da je laknulo. Oči joj sinuše neobičnom odlučnošću i bez kolebanja kratko je odgovorila:

– Ja bih želela da ostanete.

Kao da mu se teški teret svalio s pleća, Dok prikri uzdah olakšanja i zadovoljno klimnu glavom:

– Onda je sve rešeno. Ne znam koliko dugo, ali svakako neću otići pre nego što se vi s tim složite.

Devojka mu se netremice zagledala u oči i ponovo je njihov pogled postao onaj most razumevanja koji ih je kroz sve protekle dane neraskidivo povezivao. Iz njenog pogleda on je shvatio o čemu ona razmišlja. Pruživši ruke, privukao je sebi. Poljubio je dugim, strasnim poljupcem od kojeg su oboje ostali bez daha.

Osetivši vrtoglavicu od tog ludog poljupca, Dženi se grčevito obisnu o zapadnjaka. Sve do tog trenutka ni sama nije bila svesna čemu vode i šta znače osećanja koja je za tog čoveka gajila, ali koja je do tada uspevala da drži čvrsto pod kontrolom. Raspaljena vatrom koja je odjednom buknuła u njoj, rasklopila je usne kao da želi da se poljupci nikada ne okončaju.

Dok joj odgovori jednako strasno. Trajalo je to dosta dugo, sve dok Dže-

ni nije muklo zastenjala i odvojila se od njega. – Bilo bi bolje da sada odem – rekla je zadihano.

– Da – odvrati Dok promuklim glasom. – Ali... voleo bih da te vidim... u stvari, morao bih da te vidim... kasnije.

– Mislite... misliš noćas?

– Da – potvrdi Dok, gledajući je pravo u oči.

Dženi je shvatila da će njen odgovor značiti korak iza koga nema povratka. Klimnula je glavom. – Gde?

Holidej je pokretom ruke obuhvatio štalu.

– Ovde? – Ona se setila Fej i ukrotitelja konja i žustro odmahнула glavom. – Ne, ne ovde.

Sekunde su prolazile, a Holideju nije dolazilo na um šta bi drugo predložio. A Dženi je više od svega želela da bude nasamo s tim čovekom.

– U mojoj sobi – prošaputala je. – Mislim da je to najbolje.

– Ali...

– Ne brini, to je najlakše i najmanje opasno – umirila ga je. – Nikada ne zaključavam vrata, pa neću ni večeras. – Uzdahnula je isprekidano od velikog uzbuđenja i dodala: – Znaš koja je moja soba?

Dok klimnu glavom: – Da. – Za ime božje, koliko je želeo tu devojku, kako je samo žudeo da je zagrlji, da je ljubi kao što nijednu dosad nije ljubio, da joj šapuće nežne reči, da joj svaki trenutak učini slatkim i nezaboravnim. Začudio se promenom u sebi.

Dženi se okrenula da pođe.

– Dobro – rekla je. – I pazi: ostaviću vrata odškrinuta. – Udaljila se i ne osvrnuvši se. Holidej je sačekao nekoliko minuta a onda i sam pošao. Pre nego što je izašao, provirio je napolje, ali u blizini nije bilo nikoga. Zadovoljan time, pošao je pored koralala i uputio se do malog šumarka koji se nalazio stotinak metara od glavne kuće. Tu, u prepodnevnoj tišini, zastao je i izvadio tabakeru u kojoj više nije bilo nijedne cigare. Umesto finih, tankih virdžinija cigara u tabakeri je bio samo običan duvan i cigaretpapir. Proklinjući sudbinu, koga da je lišila sem odela i kompletne opreme, i zalihe cigara, zavio je cigaretu i pripalio. Zaključio je kako se svakim danom koji provede na O'Nilovom ranču menja tok njegovog života.

Posle pola časa vratio se na ranč i pored štale zatekao Ruba Dana, Seta Larča i još nekolicinu kauboja, među kojima je prepoznao nekog Kodija, mršavog severnjaka zlog izgleda. Kada se pojavio, Dan ga je pogledao i pokušao da prikrije svoje neprijateljstvo prema njemu. Zapadnjak se zapita zašto ga taj čovek toliko mrzi.

– Dobar dan, mister Stile – oslovio ga je nadzornik ranča, podsmešljivo naglašavajući ono „mister“.

– Dobar dan – odgovorio je zapadnjak, nameravajući da pođe dalje, ali je Dan nastavio:

– Da li biste nam ponovili onu vašu fantastičnu priču, mister?

– Zašto? – upita Dok i zastade.

– Kako: zašto? Pa ja sam ovim ljudima prepričao ono što sam od vas čuo, ali neki mi nisu poverovali. Možda će poverovati kad je čuju od vas lično. Vi ste ubedljivi i umete lepše da pričate nego ja. Čujte, koliko ste ono Meksikanaca sredili? Da li ih je bilo deset ili dvadeset?

Jedan drugi kauboj, naslonjen na stub pred štalom, doviknuo je: – Ne zaboravi i celo indijansko pleme, Rub!

Zapadnjak je shvatio damu bacaju mamac i očekuju da ga zagriže. Ostavio ih je bez odgovora i zakoračio da pođe.

No, Dan, očevidno uživajući u nastaloj situaciji, još nije bio zadovoljan.

– Vidi, vidi! – uzviknuo je. – Potpuno sam zaboravio na te Indijance! Ovaj čovek vredi koliko ceo puk!

Holidej se i dalje savladavao. Napravio se da nije shvatio šta to ovi kauboji smeraju i s dobroćudnim osmehom na licu obratio se Danu:

– Hteo sam da uzmem jednog konja i sedlo. Nameravao sam da posle ručka projašem po okolini. Koga bi konja mogao da odaberem?

Nadzornik ranča ga je iznenađeno pogledao i izraz neverice ukazao mu se na licu. Taj čovek ipak nije na njega ostavio utisak takvog kukavice. Ali čovek ume i da se prevari, pomislio je i rekao:

– Dodite ovamo! Uzmite sedlo iz štale i odaberite konja iz one grupe tamo. – Pokazao je prstom prema koralu gde se komešalo više od tuceta dobrih grla.

– U redu – reče Dok, praveći se i dalje nevešt. Biće vremena za obračun ako bude neophodno. Otišao je do štale, gde se maločas sreo sa Dženi i odabrao sedlo, uzde i ćebe. Nato varen opremom, otišao je do korala i preskočivši ogradu uhvatio jednog dugonogog vranca crvenih nozdrva i vatrenih očiju. Životinja mu se svidela na prvi pogled i pošto joj se obratio s nekoliko umirujućih reči i potapšao je po vratu, ona se potpuno smirila i dopustila mu da joj prebaci sedlo na leđa.

Nešto kasnije, na leđima svog konja, Holidej je prošao pored nasmejanog Ruba Dana i još dvojice koji su stajali pored nadzornika. Dok se udaljavao, s prozora glavne kuće posmatrala ga je Fej.

– Vrat slomio dabogda! – procedila je s mnogo mržnje, od koje joj se iskrivilo lice.

*

Dan je bio topao ali ne i vruć i zapadnjak je u preriji proveo više od nekoliko časova. Vratio se kasno popodne i otišao u svoju sobu, gde je ostao do večere. Vreme se lenjo vuklo, ali je konačno veliki časovnik u trpezariji izbio osam puta, što je bilo vreme za večeru.

Obed je te večeri protekao drugačije nego obično. Holidej je jeo, ali bez apetita. Razgovor je više puta započinjan, ali svaki put bi tema bila brzo iscrpena. Fej kao da je plivala u nekom svom svetu, što je atmosferu

činilo neprijatnom. O'Nil je smatrao da je ponašanje njegove žene čudno, skoro nepristojno i kao da mu je laknulo kada je Holidej ustao i izašao pod izgovorom da želi da se prošeta.

Trebalo je utući još nekoliko sati dok posluga i kauboji ne odu na počinak i Dok se uputio duž baštenske ograde. Koračajući polagano naišao je pored kuhinje, pred kojom su ispod drveta za dugačkim stolom od grubo obrađenih dasaka sedeli i večerali kauboji. Kada se on približio nastala je sumnjiva tišina i do Holidejevog uha dopro je nerazgovetan šapat. Zatim se s udaljenog kraja stola, preko zalogaja pečenog bifteka, nasmejao Rub Dan:

– Gle, evo našeg junaka! Šeta kao da je zaljubljen. Zar ne, momci?

Svi su se nasmejali sem Seta Larča, koji je rekao:

– Za ime božje, Rube, ostavi čoveka na miru!

Nadzornik ranča je pocrveneo i okrenuo se prema Larču ne opazivši da je zapadnjak u tom trenutku zastao.

– Jesam li te to dobro čuo, ćopavko? – upitao je preteći.

Larč se tobož začudio:

– Nisam znao da si gluv, Rube.

Dan je još više pocrveneo:

– Obraćaj mi se samo onda kad se ja tebi obratim! Jesi li me čuo?

– Sinko, ja sam doživeo nekoliko godina više surovog života nego ti...

Rub Dan je ljutito sevnulo očima i preteći pogledao Larča:

– I?

– I govoriću onda kada je meni volja! Jasno?

– Glupavi, matori kučkin sine! – zareža Dan.

– Nisam baš toliko mator, Dane. A što se tiče onog drugog što si rekao, kaže se kako se ljudi istog soja lako prepoznaju.

Neki od prisutnih su se prigušeno zakikotali. Rub Dan promumla ljutito:

– Kada budem završio s tobom trebaće ti još jedna drvena noga!

Ustao je i prekoračivši preko dugačke uzane klupe naumio da se ustremi prema Larču.

– Sedi gde si, Dane! – začu se oštar zapadnjakov glas.

Nadzornik ranča zastade kao ukopan:

– Šta? I ti tražiš svoju porciju batina, junačino?

Holidej se osmehnuo. Kada učiniš takav korak, onda više nema povratka.

– Da, i ja tražim svoju porciju, hvalisavko – potvrdio je. Srce mu je zakucalo brže. Znao je od ranije da će doći trenutak obračuna s Danom i samo se pitao nije li možda trebalo da još ranije zauzme čvršći stav.

Dan ga je iznenađeno pogledao:

– Gle, gle, a ja sam držao da si ti kukavni, pasji sin. Zar ovo nije vrhunac svega?

Holidej se okrenuo ka ostalima:

– Eto, sad vidite šta sam mislio kad sam rekao da je hvalisavko!

Nekoliko kauboja se nasmejalo. Dan je međutim zarežao, okrenuvši

se njima: – S vama ću se kasnije obračunati!

Larč se značajno nasmejao i rekao:

– Dane, ovaj put si zaista zagrizao veći zalogaj nego što možeš da progutaš. Ovaj momak je pravi vuk. Naravno, da si samo malo stariji i iskusniji, što u tvom slučaju ne znači obavezno da bi bio i pametniji, ti bi to i sam video.

Pred kuhinjom je sada zavládala mučna tišina. Svi prisutni, uključujući tu i kuvare, stajali su zaprepašćeni. Svi su oni već više puta imali prilike da vide tuče koje je zapodevao Rub Dan. Bio je to njegov uobičajeni način da se obračuna sa novajlijama koji su imali više duha i hrabrosti od njega samog. Mladi Vajn je bio poslednji koji je jedva nedelju dana pre toga bio dobro isprebijan, odnosno, kako se Rub Dan izrazio, dobio „svoju porciju“. Zapadnjak to, dabome, nije znao, jer je tada još ležao u rančerovoj kući.

Nadzornik ranča tada reče dubokim glasom, obraćajući mu se:

– Junačino, poželećeš da se nikada nisi ni rodio. Hajde, dođi ovamo i pokušaj da me središ!

– Sa zadovoljstvom – odvrati Holidej.

*

Dva muškarca krenula su jedan prema drugome. Rub Dan je bio krajnje samouveren i pouzdan u povoljan ishod. Nikada dotle nije bio tučen u pesničenju i time se ponosio, isto kao

što se ponosio i svojom sposobnošću da brzo potegne revolver i precizno puca. S druge strane, Doka Holideja je zabrinjavao njegov ranjeni kuk, koji ga je još uvek tištao iako je rana već bila zacelila. Taj bol u kuku neće mu dozvoliti da se kreće uobičajenom brzinom. No i pored tog hendikepa, on nije bio za potcenjivanje u borbi rukama. Mada je izbegavao takve obračune, vežbao je zahvate i pokrete koje je naučio od jednog svog prijatelja Japanca i još mu se nije desilo da u nekoj borbi izvuče deblji kraj. Rub Dan je, dakle, možda zato dosad ostao neporažen jer se nije susreo s borcem Holidejevog ranga.

Dan je odjednom jurnuo brzo napred i opustivši levo rame, kako bi zavarao protivnika, svom snagom zamahnuo desnom pesnicom. Da je njegova pesnica pogodila cilj, Dok bi sigurno pao na leđa. Ali zapadnjak je bio oprezan i u poslednjem deliću sekunde uspeo je da izbegne strahoviti udarac i da skoro istovremeno uzvрати kratkim udarcem levom rukom, koja je pogodila Dana odmah iznad kopče opasača. Dan je samo zastenjao i u tom trenutku Holidej je shvatio s kakvim protivnikom ima posla. Pleksus nadzornika ranča bio je čvrst kao i njegov, pokriven snažnim ukrštenim mišićima.

Taj prvi uspešan udarac u pleksus Dok je propratio još jednim dopunskim udarcem u levu stranu vrata. Ali taj njegov specijalni udarac bridom šake nije bio dovoljno jak da uzdrma Dona i on je samo zastenjao

i ukopao čvršće noge u tle, ostajući uspravan kao što je i bio.

– Zvizni ga, Rube, za ime božje! – doviknu Sem Igen, koji je baš u tom trenutku prihvatio opkladu sa Setom Larčom i položio pedeset dolara na Ruba. On je verovao da Dana niko ne može da pobedi.

Rub Dan kao da je poslušao njegov savet, zadao je svoj prvi udarac desnicom koji je pogodio Holideja u jagodiću i skoro mu presekao kožu. Dok se zateturao unazad, blokirao pesnicom dodatni udarac, a onda uzvratio levom u vrh Danovog nosa. Začuo se tup, krckavi udar i krv je iz polomljenog nosa šiknula.

Iz usta posmatrača oteo se prigušen uzdah.

– Smrdljivi kučkin sine! – povikao je Dan i zamahnuvši desnom nogom udario zapadnjaka u levo koleno. Holideju se smračilo pred očima od bola i to je Danu dalo dovoljno vremena da zamahne svojom snažnom, čvorovatom desnicom i pogodi protivnika u vrh brade. Dok je uspeo da se trgne unazad i tako donekle amortizuje snagu udarca, ali ne sasvim.

Svi koji su posmatrali borbu pomislili su da je u tom trenutku sve svršeno, jer je Holidej od udarca pao na tle i to baš na ranjenu desnu stranu da bi odmah zatim primio još jedan žestoki udarac vrhom čizme u rebra. Bolno je zastenjao i kao zmija se ot- kotrljao u stranu i tako izbegao još jedan udarac vrhom čizme, koji je za dlaku promašio njegovo lice.

Dan mu je priskočio, željan da obračun dovede do krvavog kraja. Ali

zapadnjak je bio daleko od poraza. Zgrabivši rukom nogu stolice, hitnuo je stolicu Danu u noge. Dan je prostački opsovao i nogom odbio stolicu u stranu što je Holideju dalo dovoljno vremena da skoči na noge i izbegne udarac pesnicom usmeren u njegovo lice. A onda je njegova desnica razvukla Dana po ustima. Iz puknutih usana linula je krv.

– Za ovo ću te zgaziti! – zaurao je nadzornik.

– Bolje bi bilo da potražiš pomoć – posavetova ga Dok. – Nećeš moći sam da izađeš na kraj sa mnom.

Sem Igen više nije bio toliko uveren u ishod tuče. Nikada nijedna Danova tuča nije toliko dugo trajala. Obično bi Danov protivnik ostao da leži na zemlji već posle nepunog minuta. Nikada nije video ni da Dan od nekoga prima tako snažne udarce. Možda je Larč ipak bio u pravu kada je govorio o tom Stilu?

Za to vreme dvojica protivnika obilazili su jedan oko drugoga.

Zapadnjak je prvi krenuo u napad i fingiranim zamahom leve ruke, smišljenim da zavara protivnika, prevario je Dana i zadao mu udarac desnom pesnicom u vrh brade od čega je Dan seo na tle. No samo za trenutak, jer je odmah skočio na noge i jurnuo na protivnika. Ovaj put Holidejev korak u stranu nije bio dovoljno brz i Danova desna pesnica dokačila ga je po obrazu. Holidej se zaneo i pao na leđa.

Sem Igen se glasno nasmejao i spustio ruke na gomilu novčanica namenjenih opkladi.

– Novac još nije tvoj, momče! – odbrusi mu Larč i svojom rukom pritisnu njegovu.

– Ja već računam da jeste – odvрати Igen.

– To ćemo još videti – reče Larč, opazivši kako je Dan nogama odskočio od zemlje s ciljem da svom težinom stane Holideju na trbuh.

– Uh! – uzviknuo je neko.

Kroz izmaglicu bola, Dok je opazio šta Dan namerava. Instinkt je preuzeo svoju ulogu i Dok se grčevito trgao i odbacio u stranu tako da su Danove noge, naoružane mamuzama zaparale samo njegov kožni kaput.

Okrenuvši se na petama, Dan je odmah ponovo nasrnuo. Ali za taj delić vremena Holidej se već bio upola uspravio i glavačke je grunuo u Dana, obarajući ga na tle. Dan je uspeo Doka da dohvati za kosu i da ga udari laktom u vilicu. Holidej zamalo da se nije onesvestio, ali je protresao glavom, pribrao se i bridom dlana udario Dana po vratu. Od takvog udarca protivnik je obično padao, ali Dan je bio izuzetno žilav a Dokov udarac nedovoljno jak.

Danovo lice je prebledelo, ali on još nije nameravao da se preda... Lativši se svih trikova, zamahnuo je raširenim prstima prema zapadnjakovim očima. Dok je jedva uspeo da ublaži pakleni udarac.

– Prljava životinja! – procedio je Larč.

– Novac je moj – povikao je Igen i pružio ruku.

– Samo ga takni pa ću ti rasporiti utrobu – dreknu na njega Larč, vadeći iz kanije veliki lovački nož.

Igen je pobledeo i trgao ruku nazad.

– Sad ću te dokrajčiti! – povikao je Dan, zgrabivši Holideja za grlo.

Dvojica protivnika zakotrljali su se po tlu. Holidej je suznih očiju od zagušujućeg stiska Danovih šaka, držao grčevito svog protivnika u nadi da će mu se vid povratiti. Ali, umesto toga, Danov stisak postajao je sve jači, a njegovo lice sve crvenije, a onda, na kraju je pomodrililo, a oči su mu se iskolačile.

Njegova glava se klatila levo-desno i on je shvatio da se bliži odlučujući trenutak. Neka mu Bog pomogne ako ga Rub Dan počne gaziti čizmama sa oštrim meksikanskim mamuzama! Onda je u jednom kratkom blesku ugledao izobličeno lice Ruba Dana iz čijih su usta pokuljale gadne aluzije šta on radi s kćerkom Adama O'Nil. Bes je Holideju dao novu snagu. Uspelo je da podvuče ruke ispod Danovih i onda sa natčovečanskim naporom da jednim zamahom odbaci Danove ruke sa svog grla i zatim obema rukama, sastavljenim u jednu pesnicu, žestoko dokači Dana po nosu. Pono-vo se začulo resko krckanje i Danov nos je bio spljeskan u bezobličnu masu. Nadzornik ranča je prodorno kriknuo i njegov krik se pretvorio u grleno krkljanje kada ga je zapadnjak u plimi nezadrživog gneva svom snagom udario šakom po vratu jednom, pa odmah zatim drugi put tik ispod uha. Dan je klonuo na tle kao

pokošen i ostao da leži lica pretvore-nog u krvavu bezobličnu masu.

– Haleluja! – povika Set Larč. – Najbolja tuča koju sam ikada video. – Okrenuo se Semu Igenu i uputio mu kratak osmejak: – Mislim da je novac moj.

Igen je glupo opustio donju usnu. – Uzmi ga, matora kljusino – progundao je i pljunuo pred sebe. Maska mu je bila i sama pomisao da je izgubio toliki novac.

Mladi Vajn se glasno nasmejavao i prišavši zapadnjaku pružio ruku da ga potapše po ramenu. Još uvek ošamućen, Holidej se nije opirao tom familijarnom izlivu oduševljenja. I ostali su izgledali zadovoljni, jer su s olakšanjem prihvatili činjenicu da je strahovlada Ruba Dana konačno dokrajčena.

Dok Holidej je zatresao glavom da bi razvejavao maglu ošamućenosti. Ova tuča je bila vrlo oštra, možda među najoštrijima koje je doživeo za poslednjih nekoliko godina. Jagodicama prstiju oprezno je dodirnuo povredu na jagodici i pogledom preleteo preko nasmejanih lica prisutnih. Izgleda da sam postao popularan, pomislio je.

Kao da je pročitao njegovu misao, Vajn je klimnuo glavom:

– Bilo je krajnje vreme da ga neko dobro izriba, a vi ste to zaista majstorski izveli, mister Stile!

Potapšao je ponovo zapadnjaka po mišici s toliko oduševljenja da je Dok ustuknuo i rekao:

– Lakše, momče, možda će mi te mišice ubuduće ponovo zatrebati!

I Set Larč se široko osmehnuo i prišao Holideju.

– Posle ovog okršaja ja sam bogatiji za čitavih pedeset dolara, mister!

– Utoliko bolje za vas – odvrati Dok. Tog trenutka prisetio se da ima sastanak s Dženi i da mu je lice nadduveno od primljenih udaraca. Trebalo je požuriti u sobu i koliko-toliko ukloniti posledice ovog dvoboja.

Odmahnuvši rukom u znak da je razgovor završen, on se odmerenim korakom uputio u kuću. Neprimećen je stigao do svoje sobe na spratu. Nalio je vodu u umivaonik, ispljuskao se nekoliko puta a zatim od ubrusa načinio vlažan oblog i stavio ga na uboje na licu.

Tri sata kasnije otvorio je vrata i pogledao prema udaljenom delu hodnika. Ispod vrata Dženine sobe nazirao se uzan trag blede svetlosti. Dženi ga je čekala!

Hodajući na prstima, Dok je uzdrhtalog srca prešao tih nekoliko metara hodnika koji su mu se sada činili kao nekoliko milja i stigavši do vrata Dženine sobe stavio ruku na kvaku. U sobi se nije čuo nikakav šum. Nečujno je okrenuo ručku i otvorivši vrata kliznuo u carstvo Dženi O'Nil.

Ona je ustala sa stolice ispred toaletnog stočića i okrenula se prema njemu. Bila je odevena u nazakopčanu svilenu domaću haljinu, koja joj je padala do nogu, a ispod nje je imala tanku spavaćicu. Providna tkani- na jedva je skrivala zaobljene linije njenih grudi. Tako, upola skrivenih tajni njenog savršenog tela, probudila je u Holideju žudnju blisku po-

mami. A opet, njen ljubak, nevin osmejak zaustavljao ga je da je ne privuče u nekontrolisani zagrljaj.

Dženi kao da nije primetila šta se u njemu zbiva. I pored slabog osvetljenja primetila je uboje na njegovom licu i začuđeno je podigla obrve:

– Džone, šta se to desilo?

– Ništa važno, Dženi.

– Ali...

– Imao sam mali sudar s Danom. Od kada sam ustao iz postelje slutio sam da će se to desiti. – Slegnuo je ramenima: – Ponekad čovek ne može izbeći ono što mu život namesti.

Dženi ga je prstima dodirnula po obrazu.

– Jadno lice, kako samo izgleda! – uzdahnula je.

Dok je pritisnuo svojim dlanovima njene šake i zadržao ih na svom licu.

– To me, ipak, kao što vidiš, nije sprečilo da dođem.

– Radosna sam zbog toga. – Zagle- dala mu se u oči i tihim, skoro upla- šenim glasom nastavila: – U mom životu do sada nije postojao nijedan muškarac.

Holidej je shvatio šta želi da mu saopšti i obgrlivši je, privukao je bliže sebi.

– Da li me zaista želiš? Jesi li sigurna da se nećeš kajati? – upitao je.

Odmahnula je glavom:

– Neću. Znam da svaka žena želi da doživi ljubav. Pravu, potpunu ljubav. I ja to želim i mislim da sam dosta dugo čekala na pravog muškarca... Ja te volim i želim te.

– Ali... ako posle toga ne budeš srećna... ako se nešto desi... ako bu-

dem prinuđen da uskoro odem... Šta onda?

Promeškoljila se u njegovom naručju.

— Svejedno — rekla je. — Znam da te dovoljno volim i želim te. Šta će biti posle nije važno.

Poljubili su se strasno, a onda su se pogledali. U očima im se sve jače rasplamsavao plamen strasti. Dok je čuo sebe kako govori, ali mu se činilo da to govori neki drugi čovek.

— I ti si meni vrlo draga, Dženi.

Klimnula je radosno glavom.

— Znam i srećna sam zbog toga. I volim te veoma, Džone Stile.

Zapadnjak je mahinalno zaustio da joj kaže kako to nije njegovo pravo ime, ali lavina strasti odgurnula je tu želju u zaborav. Zaboravljajući na sve drugo, on joj je skinuo haljinu, a za njom je i spavaćica nečujno kliznula na pod. Dženi je stajala pred njim naga, pokorna, bez stida i bez straha. Dok je pogledom obuhvatio njeno divno telo i zadržao se na njenim očima u kojima se ogledala samo ljubav za čoveka koji je tako iznenađeno ušao u njen život. Dok je pružio ruke i objmio je oko struka, a onda su njegovi prsti potražili njene grudi.

— Sanjala sam te prošle noći — rekla je.

— I ja sam tebe — odgovorio je tiho.

A onda su reči postale suvišne. Ono što su želeli saopštiti jedno drugom govorili su poljupcima i milovanjem. Onda su utonuli u kovitlac iz koga su izronili u mir zadovoljnih čula.

*

Malo pre zore zapadnjak se vratio u svoju sobu i izvalivši se potpuno obučen na krevet, pripalio cigaretu. U mislima su mu se brzo smenjivale slike onoga što se dogodilo između njega i rančerove kćeri. Bilo je to nešto nesvakidašnje, nešto izvanredno lepo i čisto. Bio je svestan kako je naišao na ženu kakvu do sada nije sreo i to ga je na jedan način radovalo, a na drugi uznemiravalo. Šta ako je naišao na ženu svog života? Šta sledi iza toga?

U celoj kući vladala je mrtva tišina. Njegove misli sada su lutale od jednog do drugog stanovnika ranča. Pomislio je na Adama O'Nila, a onda na Fej. Više bi voleo da se u njegovom životu nije pojavila takva žena. Zatim su mu misli skrenule na Ruba Dana, koji je spavao u kaubojskoj spavaonici u istoj sobi sa svojim drugarom Semom Igenom.

Od sada će boravak na ranču za Dana biti težak. Njegov ponos, a svakome je bilo jasno da je te osobine Rub Dan imao više nego što je potrebno, doživeo je težak udarac. Njegova vladavina pomoću sile bila je skršena. Holidej zbog toga nije žalio. Dan je sam skrivio ono što mu se desilo.

Nešto pre vremena uobičajenog za doručak izašao je iz kuće i zastao na zadnjoj verandi. Pogledao je prema kuhinji i stolu za obedovanje i zapazio da je mesto pored Sema Igena, na kome je obično sedeo Rub Dan, sada prazno. Zapadnjaka su već izdaleka svi srdačno pozdravili što je na lice

Sema Igena navuklo senku mrštenja. Malo kasnije Igen je prišao Holideju, koji je, naslonjen na stub, zavijao cigaretu.

– Prijatelju – obratio mu se namešteno ljubaznim glasom – da sam na vašem mestu ja bih pod hitno ispario odavde.

Zapadnjak ga je pogledao tako kao da su ga Igenove reči zabavljale.

– Da ste na mom mestu ja bih sebe prezirao, ako shvatate šta hoću da kažem.

Igen je pocrveneo:

– Vidim da umete da baratate pesnicama. – Zastao je na trenutak. – Ali umete li isto tako da potežete i revolvere?

– I to umem dosta dobro. Kako je Dan jutros? Pretpostavljam da je ogorčen.

– Da, ogorčen je na vas. – Igenove sićušne oči su zasijale. – Možda ste brzi na revolveru, ali mislim da od Ruba Dana nema boljeg. On je u tome pravi otrov.

Sigurnom rukom Dok je kresnuo šibicu, prineo plamičak vrhu cigarete i rekao samo:

– Je li?

– Jeste, mister Stile. Brži je od zmije zvečarke.

– Ma nemojte reći! – podsmehnu se Dok. – U pustinji sam imao jedan sudar baš sa zmijom zvačarkom.

– I?

– Prosvirao sam joj metak kroz glavu. Do viđenja, amigo!

Zapadnjak se okrenuo na petama i čvrstim korakom ušao u kuću, osećajući na potiljku prodoran Igenov

pogled. Danov prijatelj stajao je jedno vreme gledajući za Dokom, a onda je obrisao usta nadlanicom i uputio se u radnu sobu Adama O'Nila.

– Šta je, Seme? – upita ga rančer.

– Šta si hteo?

– Radi se o Rubu, mister O'Nil.

– Šta je s njim?

– Ne oseća se dobro.

Na rančеровом licu ukaza se izraz saosećanja:

– Nije valjda ništa ozbiljno?

– Nije. On misli da je pokvario stomak.

– Šteta – reče O'Nil. – Mislio sam da bi i on želeo da pođe u grad. No, svejedno, bar će imati ko da preuzme brigu nad rančem dok smo mi odsutni. Bilo bi dobro da i ti ostaneš, Seme.

Igen klimnu glavom u znak saglasnosti. Znao je već da će O'Nil otići u grad, gde će ostati nekoliko dana jer je tamo u to vreme bio veliki stočni sajam.

Kada je Igen izišao, O'Nil je izdvojio nekoliko dokumenata koji su mu bili potrebni zbog poslova u banci, a onda je otišao u dnevnu sobu gde ga je blistavih očiju pozdravila njegova kći.

– Jesi li spremna za put u grad, dušo? – upitao ju je.

– Ne treba ni da me pitaš, tata! Uvek sam spremna. Je li da je danas divan dan?

Adama O'Nila malo je iznenadila veselost njegove kćeri, jer je poslednjih dana bila neobično potištena, kao da je bila obuzeta razmišljanjima o nečemu vrlo važnom. Ali on je nika-da nije o tome zapitkivao. Ako ona

bude želela da on o tome nešto sazna, ona će mu to već reći.

– Jesi li videla Fej? – upitao ju je.

Dženino lice se smračilo. Opazivši to, O'Nil se upitao zašto njih dve nikada nisu mogle da se slože. Svejedno, imao je on dovoljno sopstvenih briga kada je Fej bila u pitanju.

– Mislim da je ona u svojoj sobi, tata – odgovorila je Dženi.

– U redu – O'Nil se uputi ka vratima. A onda, na Dženino veliko iznenađenje, zastade i dodade: – Zna li mister Stil da idemo u grad?

– Ne znam, tata. Možda i zna.

Rančer klimnu glavom: – Da, možda je od nekoga čuo. – Izašavši iz dnevne sobe, uputio se na sprat, prema svojoj spavaćoj sobi. Dok se penjao uz stepenice odjednom mu je puklo pred očima i on je dokučio razlog neobičnog ponašanja njegove kćeri. Dobro, nije imao ništa protiv, jer je devojka bila dovoljno odrasla, a i taj Stil mu se činio kao čovek od vrednosti. Ali otkud mu samo taj osećaj da ga odnekud poznaje?

Kada je ušao u spavaću sobu Fej je ležala na bračnom krevetu, bez odeće, samo delimično pokrivena čaršavima. Na licu joj je lebdeo izraz dosade. Videvši je takvu, O'Nil reče s glumljenim oduševljenjem:

– Mislio sam da si već spremna, Fej.

Nije ga ni pogledala dok mu je odgovarala:

– Idi ti sam. Suviše je toplo.

– Ali Fej...

– Neću!

Okrenula se na stranu, tako da mu je ležala okrenuta leđima. Imala je divnu figuru i muž ju je zadivljeno gledao, ali bez naglašenog uzbuđenja.

– U redu – popustio je. – Želiš li da ti nešto donesem?

Da, pomislila je, želela bih da mi doneseš jednog pravog, vatrenog muškarca s kojim bih mogla voditi ljubav kadgod to zaželim. A rekla je samo:

– Ne, hvala.

O'Nil je uzdahnuo. Napravio je grešku kada se oženio tom ženom. Veliku grešku, za koju je sada bilo kasno da je ispravi.

*

Sat kasnije kolona od četrdesetak naoružanih kauboja izjahala je s ranča „Velika mamuza“. Tako snažan odred Apači se neće usuditi da napadnu. Na čelu kolone jahao je O'Nil sa Dženi pokraj sebe. Ostali su jahali za njima u koloni po dvoje. Svi su bili dobro raspoloženi jer je provod u gradu za sve njih značio veliku zabavu.

Zapadnjak ih je ispratio stojeći na glavnoj verandi. Pre nego što je petama podbola svog konja, Dženi mu je dobacila pogled pun ljubavi, a kasnije, pre nego što je kolona ušla u preriju, još jednom mu je mahnula rukom. Po svemu tome, Dok je zaključio kako nije zažalila zbog onoga što se prošle noći među njima odigralo.

Posle odlaska kolone s ranča Fej se obukla i izvesno vreme je besciljno

tumarala po kući i oko nje. Zapadnjaka nije sreća jer se ovaj, baš zbog te mogućnosti, povukao u svoju sobu i posvetio čitanju.

Nije znala šta da radi sa sobom. Osećala je u sebi neki nemir, jer je zapravo bila nezadovoljna svojim životom. U takvom raspoloženju nalezla je na nadzornika Ruba Dana, koji je bio pošao u štalu.

Ona ga je već ranije uzimala u obzir kao mogućeg ljubavnika i da se nije pojavio krotitelj konja Bil Čester, verovatno bi mu se i približila ili bi mu bar dala neki znak da joj pride.

U obzir je dolazio, naravno, još jedan muškarac. Džon Stil. Ali on je već jednom odbacio njenu ljubavnu ponudu. Bila je, u stvari, uverena kako Stil vodi ljubav sa Dženi. Iskusna žena lako primeti na drugoj ženi svaku takvu promenu, a Dženi je tog jutra jasno pokazivala da joj se nešto značajno događa.

Fej je brzo donela odluku. Dan je bio visok, snažan muškarac i ona se setila brojnih trenutaka kada joj je on upućivao poglede pune požude. Ne dvoumeći se dalje, uputila se za njim.

U tom trenutku Rub Dan je bio veoma neraspoložen samim sobom i razmišljao je o budućnosti koja ne bi imala nikakve veze s rančom „Velika mamuza“. Njegov boravak ovde bio je okončan. Dosad je nad kaubojima vladao strahom, ali to oružje više nije postojalo. Toga jutra poverio je Semu Igenu svoju nameru da ode, a Igen, kao pravi prijatelj, što mu je uvek i bio, rekao je kako će i on otići. Reći će to O'Nilu kada se

ovaj vrati iz grada, uzeće svoje zaradene plate i otići će zauvek. No dok je Dan kovao planove, Fej mu se nečujno privukla iza leđa i rekla:

– Daću dolar da saznam šta mislite.

Dan se okrenuo kao da ima opruge na nogama.

Ona ustuknu pred njegovim podnadulim i modrim licem, ali se brzo pribrala i šaleći se rekla:

– Poslednji put kada sam vas videla bili ste mnogo lepši.

– I osećao sam se takođe mnogo bolje – slegnuo je nadzornik ranča ramenima, ne ponudivši nikakvo dalje objašnjenje.

Fej ga je pažljivo odmerila. Rub Dan je bio krupna, mišićava muška životinja. Osmehnula se pomalo zajedljivo:

– S obzirom da je moj muž odsutan, vi ste ovlašćeni da obavljate sve njegove poslove, je li tako?

– Pretpostavljam da je tako, ali on će se možda već sutra vratiti, zar ne?

– Postoji velika mogućnost da ostane još koji dan. Stočni sajam dugo traje, znate i sami.

Dan se osmehnuo, otkrivajući deo vilice gde mu je nedostajao izbijeni zub. Sada mu batine, koje je dobio od one hulje Stila, nisu zadavale toliko jada kao pola časa ranije. Znao je zašto je njegova gospodarica tu i, tako mu svega na svetu, on će je povaliti!

Fej mu je uzvratila osmejkom. Iz njegovih očiju pročitala je o čemu on razmišlja i to ju je uzбудilo.

– Jeste li vi pravi muškarac? – upitala ga je.

On se malo zbunio:

– Zašto me to pitate?

– Zato što izgleda da su muškarci na ovom ranču prava retkost.

– Da, ja sam pravi muškarac – rekao je. – U svakom slučaju, nikada mi se niko nije požalio da se nisam pokazao kao takav.

– Smela bih da se kladim da ste u pravu.

Fej je pružila ruku i kroz razdrljenu košulju dotakla ga po prsima. Bio je kosmat kao pravi medved.

U njemu se razbuktała telesna žudnja i počela da mu pulsira u glavi. Zamišljao je šta bi joj uradio... a isto tako i šta bi ona njemu uradila. Pružio je ruke da je privuče sebi, a onda spustio glavu ka njoj.

Poljubili su se divlje, kao razjarene zveri. Kada su se razdvojili, on je promuklo rekao:

– Sto mu muka, ženo, sada ću ti pokazati kakav sam muškarac!

– To baš i želim – prošaptala je ona. – Ali ne ovde. U mojoj sobi. U kući.

– Ali...

– Ne brini! Tamo smo bezbedni. U ovo vreme kuvar je uvek sa svojim bratom. Ostali kauboji su u svojim sobama ili na poslu... A što se tiče onoga... za njega me nije briga. Dođi tamo za desetak minuta!

Rekavši to, Fej se udaljila, ostavljajući Ruba Dana da drhti u groznici slatkog iščekivanja.

Desetak minuta kasnije našao se s njom u kuhinji.

– Pođi za mnom – rekla je, uzevši ga za ruku.

On je željno pošao.

*

Sledeće večeri, dok su jeli, Sem Igen je tiho upitao svog prijatelja:

– Rube, gde si se muvao veći deo dana?

Dan mu namignu: – Tu i tamo: – Ponovo je namignuo i Igen je shvatio zašto, jer je i sam slutio gde se njegov drugar mogao nalaziti.

– Je li bilo dobro? – upitao je.

– Maksimalno.

– Dodavola, baš si ti neki srećković! – reče Igen zavidno. A onda mu se raspoloženje promenilo. – Samo, budi oprezan! Stari O'Nil će te iseći na kaiševe ako nešto sazna.

– Govori tiše!

– Dobro. – Igen spusti glas. – Hoćeš li je ponov videti, Rube?

– Da, noćas. I to cele noći.

*

Te noći su Fej i Dan vodili ljubav kao da to čine poslednji put u životu. Kasnije, kada je Dan ležao pored nje u dubokom snu, ona je počela da razmišlja o svojoj budućnosti. Sadašnjost se, bila je toga svesna, završavala tu i baš te noći... Nije mogla više ostati sa svojim mužem. Morala je imati čoveka kao što je ovaj pored nje, punog snage i želje za užitkom, kao i ona sama. Pravog muškarca.

Probudila ga je tako da se on odmah uzbudio i počeo joj šaputati u kosu:

– Ti si najbolja žena na svetu, Fej, koju sam do sada sreo.

– Zbilja to misliš? – Njegove reči delovale su na nju tako da se osećala kao u raju. Neko ju je želeo, nekome je bila potrebna!

– Dabome da mislim! Kad bih imao ženu kao što si ti, ja bih se kraj nje osećao kao kralj!

Privukla ga je sebi i njihova strast je ponovo planula. A zatim, kada su stišanih strasti i umorni, ostali da leže jednog pored drugog, Fej je počela da razmišlja o budućnosti u koju bi možda mogla uključiti i Ruba Dana. Ona, istina, ne bi više bila supruga jednog bogatog čoveka, ali to, kao što je poslednjih meseci bilo njeno gorko iskustvo, nije njoj mnogo značilo.

Onda su se njene misli okrenule novoj temi. U dnevnoj sobi, skriven iza jedne slike, nalazio se sef. Znala je gde njen muž drži ključ, ali nije bila sigurna koliko se novca nalazi u sefu. Držala je ipak za sigurno da to mora biti neka značajnija suma, jer je O'Nil, mada je imao račun u banci, bio dosta nepoverljiv prema bankama uopšte, što nije ni čudo, jer je banka u gradu bila već dvaput opljačkana.

Fej je ustala iz kreveta i navukla kućnu halinu. Nije imala predstavu koje je doba noći moglo biti, ali je nagađala da je rano jutro. Otišla je do velikog ormara u uglu sobe i otvorila najnižu fioku. Drhtavom rukom napi-

pala je svežanj ključeva. Stavivši ih u džep, bosonoga se uputila niz stepenice.

Stigavši u dnevnu sobu uputila se ka širokom kaminu i našavši tamo šibice kresnula palidrvce i zapalila sveću. Zatim je prišla slici. Stavivši svećnjak blizu sebe, skinula je sliku i stavila je na pod. Morala je da isproba nekoliko ključeva pre nego što je našla onaj koji otvara sef. Kada su se vratanca sefa otvorila, ona je izvukla male kesice u kojima su se nalazile novčanice. Bilo je to čitavo malo bogatstvo i trebalo joj je dosta vremena da prebroji novac, pa ipak nije bila sigurna da li je tačno izbrojala, ali to joj nije bilo važno. U sefu je bilo najmanje sedam hiljada dolara u krupnim novčanicama!

Drhteći od uzbuđenja, jer nikada u rukama nije imala toliki novac, vratila je novčanice u vrećice, a ove u sef i malo kasnije ponovo se uvukla u postelju.

Njeno kretanje probudilo je Dana.

– Je li sve u redu? – upita je. – Gde si bila?

Poljubila ga je u obraz.

– Naravno da je sve u redu. Spavaj mirno.

– Da, spavaću, ali ne odmah – pružio je ruke da je dohvati.

Da, takav joj je muškarac potreban, pomislila je, predajući mu se.

Kasnije, kada je Rub ponovo zaspao, ona se u mislima vratila na novac u sefu i u njenoj glavi začela se zanimljiva ideja.

*

Kasno uveče sledećeg dana Fej je bila sigurna da će njen muž ostati u gradu još jednu noć i pomisao na to da će još jednom provesti nekoliko časova sa Rubom Danom prijatno ju je uzbuđivala. Osećala se toliko drugačije nego ranije: bila je prava zadovoljna žena. To raspoloženje nije moglo da joj pokvari ni Holidej, koga je videla za ručkom i večerom. Kao po prećutnom dogovoru izmenjali su samo nekoliko ućtivih fraza i onda se razišli. Dok je ustao i otišao u svoju sobu, a ona je ostala još neko vreme za stolom, odlučna da ponovo vidi Dana.

I Dan je mislio samo na to, večerajući za stolom ispred kuhinje. Primitivši njegovu napetost, Sem Igen ga upita:

– Je li s tobom sve u redu, Rube?

Dan odgurnu tanjir s upola pojeđenom večerom i reče: – Jeste.

– Đavola je u redu!

– Čitaš me, je li? – Dan načini kiselice.

– Pa, kako i ne bi. Zajedno smo prošli kroz vatru i vodu pa kako onda da te ne poznajem? Hoćeš li i noćas otići k njoj?

– Da. – Dan je to rekao glasom čoveka koji ne može da bira.

Igen se počesa po bradi.

– Ti znaš da sam ti ja prijatelj, Rube... – počeo.

– Računam da jesi – potvrdi Dan nesigurno.

– Ja mislim da će ti ona doneti nesreću...

Dan se trgao i lice mu se smračilo.

– Ti znaš da ja radim samo ono što ja hoću.

– Znam. I dosad si uglavnom dobro prolazio. Ali ovaj put... Rube, ona je žena drugog čoveka! I to ne bilo koga, nego O'Nila!

– Pa šta?

Igen nabra obrve. – Nemam namenu da se ubeđujem s tobom kad si u takvom raspoloženju. Ali budi oprezan. – Ustao je, stavio ruku Danu na rame, a onda pošao prema spavaonici. Osećao je da će se stvari pakleno iskomplikovati ako Dan i ta nezasita drolja nastave da se viđaju.

Ostavši sam, Dan je zapalio cigaretu. Delom svog bića znao je da je tačno ono što je Igen rekao. Ali njemu se desilo nešto neobično: osećao je da je zavoleo Fej. Digao se od stola i pogledao prema nebu. Noć je bila prohladna i mračna. Krenuo je besciljno po ranču, smišljajući kako da ugovori sastanak sa Fej, jer sada je bio siguran da se O'Nil noćas neće vratiti. Odjednom je iza sebe začuo slab šum. Okrenuo se kao oparen i ugledao tamnu siluetu koja mu se približavala.

– Rube!

– Fej!

Pošao je žurno prema njoj.

– Čekala sam te da ustaneš od stola – rekla je u jednom dahu. – Oh, Rube, dan je bio toliko, toliko dug...

– Znam – šapnuo je, želeći je isto toliko koliko i ona njega. Počeli su da se ljube, sve strasnije i strasnije. Onda ona šapnu: – U moju sobu,

brzo... Dođi do glavnog ulaza i ostani u senci. Ja ću ti otvoriti vrata, a onda ćemo se prikrasti gore.

Četvrt časa docnije ležali su jedno kraj drugog umorni ali zadovoljni. – Meni treba čovek kao što si ti – rekla je tiho. – Za stalno, a ne ovako.

– Polako, malena – reče Rub. – Možeš me imati u svako doba kad zaželiš. Ali kada se stari vrati kući to neće biti nimalo lako.

– Ne – potvrdila je bezličnim glasom. – Neće biti lako. I što je još važnije, ja ću zbog toga početi da ga mrzim. Ne volim ga ni sada, ali biće još gore. Možda on izgleda dobroćudan i pitome naravi, ali...

– Znam šta misliš.

– Rube... – počela je da luta prstima po njegovom telu.

– Da?

– Da li bi pošao nekuda sa mnom?

– Dah joj je zastao kad je to rekla jer je od njegovog odgovora mnogo zavisilo.

Prošlo je dosta vremena pre nego što je Dan odgovorio:

– To bi bilo divno, Fej. Ali ti si naučila da imaš sve najbolje u životu. Sa mnom bi bilo mnogo drugačije, pomalo tegobno i mučno.

– Ali ono što mi ti možeš dati najvažnije je od svega i meni najpotrebnije! Pomisli, Rube, nas dvoje zauvek zajedno!

– Treba da primim zaostalu mesečnu platu – glasno je razmišljao Dan.

– Možeš za zanemariš tvoju platu. Mogli bismo otići još noćas.

– Ali on me dobro plaća...

– Zar ti plaća sedam hiljada dolara? Ja mogu da dođem do tih para. Novac je u sefu. Neće biti problema da ga uzmemo.

Danovo srce je življe zakucalo. Ali odmah je rekao:

– Ako uzmemo taj novac on će nas sigurno goniti.

– Ali treba i da nas nađe, zar ne?

Sedam hiljada i ova žena, pomislio je. S tim bi se moglo svašta započeti. Onda mu sinu jedna ideja: – Jesi li ikada bila u Meksiku? – upita je.

– Nisam ali bih volela da odem.

– Tamo preko granice novac vredi duplo više.

– Zašto onda ne krenemo? Koliko ima do granice?

– Tri do četiri dana jahanja. Možemo uzeti četiri konja tako da ih možemo menjati. Uz izvesnu prednost koju bismo stekli, ne vidim kako bi nas mogli uhvatiti.

– Oh, Rube, može li nam to uspeti?

– Naravno da može.

Smejući se, Fej ga je poljubila a onda skočila iz kreveta. Tek što je pružila ruku da uzme haljinu, kad začu topot konjskih kopita. Iz njenog lica nestade krvi. Njen muž se vratio! Prišavši prozoru, Dan razdvoji zavesu i pogledavši dole potvrdi njena strahovanja.

– Do sto đavola! – prasnu, zgrabivši pantalone.

– Oh, Rube! – Skoro se zaplakala od muke.

– Ne brini, draga. Još nije sve propalo. Otići ćemo i ako oni budu tu. Pobeći ćemo prve mračne noći. Mis-

liš li da ćeš i tada uspeti da se dočepaš novca?

– Da.

– Dobro. Naći ću načina da ti se javim. A njemu ću reći da sam još uvek bolestan, pa me neće poslati na pašnjake. A ti... danas posle večere pođi u šetnju. Reci da ti treba svež vazduh. Naći ćemo se u štali, važi?

Obisnula mu se oko vrata. – Važi.

– Tako. A sada brišem odavde.

Čuvši rančerov glas na stepeništu, Dan priđe prozoru. Otvorio je okno. Do tla ga je delilo manje od tri metra. Zakoračio je preko daske i oprezno skočio. Odmah zatim šmugnuo je u mrak.

U međuvremenu Fej je zatvorila prozor, navukla zavese i popravila postelju. O'Nil je ušao u sobu i pošao ka njoj raširenih ruku. – Draga... – Kada ju je zagrlio, ona se smireno osmehnula.

– Malo sam dremala – rekla je objašnjavajući zašto na sebi nema haljinu. – Bilo je tako dosadno bez tebe.

– To je prijatno čuti. – Pružio joj je dugačku kutiju: – Otvori je.

U kutiji se nalazila svileni domaća haljina.

– Oh, divna je! – uzviknula je.

O'Nil je bio zadovoljan. – Dođi dole – rekao je. – Imam još jedno iznenađenje za tebe.

Iznenađenje? Dok se oblačila, pitala se šta bi to moglo biti. Kada je sišla zatekla je u dnevnoj sobi muža, Dženi i Džona Stila. Smejući se, O'Nil je točio brendi u čaše.

– Fej... – rekao je – dozvoli da ti predstavim Dok Holideja!

*

Fej se usiljeno osmehnula. Dok Holidej! Sada joj je bilo jasno zašto je njihov gost ostavio na nju snažan utisak. Dan ranije to bi saznanje u njoj možda izazvalo življu reakciju i više zanimanja, ali posle odluke koju su ona i Rub Dan doneli činjenica da ju je Dok Holidej odbio nije joj mnogo značila. Imala je svog čoveka, pravog, temperamentnog muškaca. Prinudila je, međutim, sebe da izgovori konvencionalnu frazu:

– To je zaista izvanredno! Upoznati čuvenog Doka Holideja nije mala čast.

U biti je, ipak, ostala hladna. Dženi je to iznenadilo, a i zapadnjaku se činilo da se gospodarica ranča ne pon-aša prirodno. Samo O'Nil nije opazio ništa i naliivši piće, pružio svakome po čašu. – Da ispijemo u čast našeg gosta – rekao je.

Ispili su zdravicu i rančer je nastavio:

– Kad samo pomislim da sam vam predložio da radite za mene kao dresser! Ali, shvatiće te, kako nisam mogao ni da slutim ko ste! Kada su vas doneli ovamo izgledali ste nekako... bedno. A pritom i vaše skromno, kau-bojsko odelo. Sve je to odudaralo od one vaše slike u novinama koju sam video pre nekoliko godina. Istina, po vašim rukama se moglo videti da

vam dresiranje konja nije glavno zanimanje, ali...

Ko zna koliko dugo bi Adam O'Nil nastavio sa svojim monologom da ga Fej nije prekinula:

– Niko nije mogao da sanja koga imamo u kući, dragi.

– U pravu si. U svakom slučaju – obratio se opet zapadnjaku – možete ostati kod nas dokle hoćete, mister Holideje. Ionako vam je potreban još koji dan odmora.

Dok se osmehnuo: – Hvala na ponudi. Priznajem da mi se kod vas dopada. – Pogledao je Dženi koja je uzdržano ćutala. Od kako se vratila iz grada bila je potištena i izbegavala je da ga pogleda u oči. On je tu promenu pripisivao neočekivanom saznanju da muškarac koga voli nije onaj za koga ga je držala. Mogla je sumnjati da se iza te laži učinjene iz puke opreznosti kriju i druge nepoštene namere, a za zaljubljenу ženu to je moglo značiti smak sveta. Verovatno zbog toga nije mogla da prikrije svoje neraspoloženje, a gledajući je onako čednu i milu, i Dok je osetio šta u njoj gubi.

Taj njegov pogled nije izmakao O'Nilu i samo mu je potvrdio da se između njegove kćeri i ovog avanturiste nešto dogodilo. Sada je zbog toga osetio strepnju. Ta kombinacija nije mu se dopadala.

Iskoristivši pauzu u razgovoru, Fej se izvinila da je umorna i povukla se na počinak. O'Nil nije pokazivao da je razočaran njenim ponašanjem. Isprativši je pogledom, uzeo je s komode kutiju od ružinog drveta i po-

nudio zapadnjaka cigarama, koji nije mogao da prikrije zadovoljstvo ovom promenom u pušenju nabolje. – Hvala, miste O'Nile – rekao je.

– Mogli biste izbaciti ono „mister“ – reče rančer. – Poznajemo se već dovoljno dobro.

Zapadnjak se osmehnu: – Kako vi kažete, O'Nile. – Omirisao je cigaru, stavio je u usta i nastavio: – Ali interesuje me kako ste saznali ko sam ja. Odmah da vam kažem: imao sam razloga što nisam rekao svoje ime, ali to nema nikakve veze s vama. Kasnije ću vam kazati zašto ponekad tako postupam.

Rančer klimnu glavom:

– Holideje, nisam vam to odmah rekao, ali po dolasku u grad čuo sam neke novosti koje su me veoma zainteresovale i koje sam odmah povezao s nekim drugim detaljima. Šerif Parker mi je ispričao o meksikanskom banditu koji se zove Čakon...

– Je li to onaj isti s kojim smo imali neprilike, tata? – upita ga Dženi.

– Jeste. Ali po svemu sudeći s njim više nikada niko neće imati neprilike. – Odbio je gust dim. – Izgleda da su on i ostatak njegove bande zbrisani na mestu koje se zove Blejkov prolaz. Poznajte li to mesto, Holideje?

– Nebesa! To je dakle bio on! – uzviknu Dok.

O'Nil je klimnuo glavom:

– Tako ste vi, Holideje, eliminisanjem Čakona učinili jugozapadu veliku uslugu.

– Niste valjda rekli šerifu da sam to učinio ja?

Rančer odmahnu glavom:

– Nisam imao potrebe. On je to već znao.

– Kako?

– Rendžeri, koji su našli Čakona i njegove bandite, našli su takode i leš nekog Flojda Starsa. To je bio jedan bivši vojnik. Oni su onda stupili u vezu sa Fort Bovijem i saznali da je on otuda otišao s Dokom Holidejem. – O'Nil slegnu ramenima: – Ostalo je bilo lako sabrati.

– Zna li šerif da sam ja ovde? – upita Dok.

– Da, ja sam mu rekao. Uostalom, to bi se brzo pročulo od mojih ljudi.

– Pogledao je zapadnjaka pravo u oči. – To će postati glavna tema okvdašnjih razgovora; Holideje. Vidite, šerif je tek dobio izveštaj iz tvrđave i uskoro će ga dobiti novine. To je velika vest: Čakona i njegovu bandu likvidirao je jedan jedini čovek! Verujte, novine će biti pune napisa o tome.

Dok je uzdahnio i Dženi ga začuđeno pogleda:

– Shvatam da vam nije lako, ali ono što ste učinili nije greh.

– Nije stvar u tome, mis O'Nil! – učtivo je oslovi Dok jer je njen otac bio prisutan. – Drugo je u pitanju. Ja sam već navikao da me lovci na revolverašku slavu progone u nadi da će je steći preko mog leša. Vi znate ko je to, O'Nile? – obraći se rančeru. – Svaki od tih ludaka i manijaka želi da se njegovo ime pominje kao ime ubice Holideja. Zato ne govorim svoje pravo ime.

Adam O'Nil ga je razumeo.

– Bez obzira na sve, sleduje vam naknada za sve što ste pretrpeli.

Holidej prinese cigaru ustima. – A to je? – upita.

– Četiri hiljade dolara nagrade. – Rančer je posmatrao kako će Dok reagovati.

Krajevi zapadnjakovih usana izvili su se u gorak osmejak. – To je krvav novac! Ja nisam lovac ucenjenih.

– Znam – reče O'Nil, ali kada je nagrada već raspisana bilo bi glupo ne uzeti je. To i dve i po hiljade dolara opklade s Klasterom čini sasim lepu sumu.

– Izgleda da ste u pravu – Dok pokuša da odagna crno raspoloženje, koje ga je počelo obuzimati.

– Glavu gore, mladi prijatelju – bodrio ga je O'Nil. – A sada, ako nemate ništa protiv, ja bih se povukao na počinak jer je već kasno. – Iskapio je čašu i spustivši je na komodu krenuo ka vratima.

– Da, kasno je – prihvatila je i njegova kći, ustajući. Nije ni pogledala Holideja pre nego što je izašla i uz stepenice se popela u svoju sobu.

*

Za Fej i Dana sledeći dan bio je beskonačno dug. Posle večere Fej je izašla iz trpezarije i pošla za svojim mužem u dnevnu sobu. Dok je on pušio i pregledao neke račune, ona se vrpeljila i na kraju rekla: – Oh, što je ovde zagušljivo, Adame! Idem na polje da udahnem vazduha.

Napustivši sobu, prešla je preko verande i zašla u tamu. Posle nekoliko minuta obrela se u štali gde ju je Dan čekao.

– Kad misliš da bismo trebali da podemo? – upitala je.

– Ako bismo krenuli oko ponoći stekli bismo priličnu prednost, jer verovatno da pre jutra niko neće opaziti da nas nema. – Mahnuo je rukom prema koralu. Odabrao sam tamo četiri dobra konja i spakovaću u vreću nešto hrane. A tebi će biti potrebna topla odeća i...

– To neće ići tako lako kao što ti misliš.

– Zašto?

– Pretpostavljam da se Adam probudi i vidi da me nema. Šta onda?

Dan se zamisli. – Onda ćeš morati da ga nečim dobro lupiš po glavi – odgovori.

– Ali ja to ne mogu!

– Onda ću to učiniti ja.

Užurbano je klimnula glavom, bleđa u licu. – Moraćeš da sačekaš da čvrsto zaspi. Ja ću tada otvoriti prozor, a ti sačekaj minut pa dođi na glavna vrata. Ja ću ih otvoriti.

*

Bilo je malo prošlo jedanaest kada se Dok vratio u svoju sobu. Legao je obučen na krevet i u mislima se vratio na razgovor s Dženi. Znao je da je ona u pravu kad s njim nije videla nikakvu perspektivu. Njen poslednji tužni pogled značio je „zbogom“.

Dok je on tako razmišljao, Fej je ležala pored Adama, koji je čvrsto zaspao i njegovo ujednačeno hrkanje odjekivalo je sobom. Fej je najzad ustala i otvorila prozor. Začula je tihi zvižduk, što je značilo da je Dan spreman. Navukavši domaću haljinu sišla je niz stepenice i pustila ga u kuću. Zatim su se oboje popeli u spavaću sobu.

Rub Dan je prišao postelji i Fej je kresnula palidrvce. Blesak svetlosti probudio je Adama. Uspravivši se u postelji video je Fej sa šibicom u ruci, a onda je iznad sebe ugledao visoku siluetu. U sledećem trenutku u glavi mu je sevnuo roj svetlaca a zatim je prestao da bude svestan ičega oko sebe.

Fej upali stonu lampu. Dan izvadi konopac koji je doneo, veza rančera i gužvom platna zapuši mu usta. U međuvremenu Fej se obukla. Pokazala je Danu spakovani kofer. Dan onda ugasi svetiljku, pa tiho iziđe u hodnik i siđe niz stepenice.

*

Dženi se naglo probudila, žedna od brendija koji je popila. Ustala je, navukla kućnu haljinu i izašla iz sobe. U jednom bokalu u kuhinji uvek je bilo limunade. Sišla je i prolazeći pored zatvorenih vrata dnevne sobe začula glas svoje maćehe, a zatim duboki muščki glas.

Kučka, pomislila je. Opet vara oca! Širom je otvorila vrata i ugledala Fej i Ruba Dana pred otvorenim sefom

njenog oca. Fej i Dan su ugledali samo nejasnu senku u do vratku jer je Dženi, znajući kućni raspored, pošla bez svetiljke. Dan instinktivno poteže kolt i ispali hitac.

Devojka oseti zaslepljujući bol, a onda izgubi svest i pade na pod.

Za trenutak Dan je zastao kao skamenjen kada je Fej rekla „Ubio si Dženi“, a onda je nju zgrabio jednom, a novac drugom rukom i rekao: – Brzo! Konji nas čekaju!

*

Holidej je čuo pucanj i odmah je znao da nešto nije u redu. Odjednom u njegovu sobu upade sluga Meksikanac:

– Dođite brzo, mister Holideje! Mis Dženi je ranjena!

Dok kao u transu skoči iz postelje i potrča niz stepenice do predvorja gde je pri svetlosti lampe ugledao Dženi kako leži na podu. Kleknuo je kraj nje i prslonio uho na okrvavljenu levu stranu njenih grudi. Došlo mu je da klikne od радости: Dženi je bila živa! Skočio je i potrčao uz stepenice do Adamove sobe. I rančer je ležao na podu, krvav i vezan što je značilo da je živ. Dok je postao svestan da će lično morati da operiše devojku. Sjurio se nazad u hol, nežno podigao Dženi u naručje i viknuo sluzi:

– Donesi mi instrumente i mnogo svetlosti!

Pola časa kasnije posrćući je izašao i rekao sluzi Ramonu koji ga je sa strepnjom gledao:

– Mlada gospodarica će preživeti. Donesi mi veliku čašu brendija.

– Odmah, senjor! Mister O'Nil je takođe dobro – izvesti ga – ali... sef je opljačkan!

– Kučka! – prasn timer, koji je teturajući se sišao. – Skoro osam hiljada dolara! Ali neka ih nosi đavo! Važno je da će moja Dženi živeti!

– Ja ću krenuti u poteru čim Dženi prebrodi krizu – tešio ga je zapadnjak. – I vratiću vam taj novac.

*

Jahali su, uz male zastanke, već tri dana i granica je sada bila jedva dvadesetak milja pred njima. – Uskoro ćemo biti na cilju, medena – reče Dan. – Još malo pa ćemo se ulogoriti.

Malo kasnije zaustavili su konje u jednoj uzanoj dolji. Ulogorili su se i Dan počeo da kuva kafu. U toku dana stići će u Meksiko. Kada je kafa bila skuvana natočio je dve šolje i seo kraj Fej. Ona ga je mazno pogledala, ali kad joj je pogled kliznuo preko njegovog ramena, lice joj se sledilo od užasa. I Dan se okrenuo.

Desetak Apača sedeli su na konjima na rubu dolje, a onda se uputili ka njima...

*

Četvrtog dana od polaska sa ranča Dok je zaključio da ispred njega neko umire ili je već mrtav, jer su lešinari nisko kružili iznad tog mesta. Malo kasnije naišao je na stravičan prizor: Rub Dan je ležao privezan za tle, nag, iskopanih očiju i odsečenog jezika. Bio je mrtav. Od Fej nije bilo ni traga što je i očekivao. Ona je bila drago-cen plen.

Novac, naravno, nije našao, ali O'Nil neće zbog toga previše patiti. Bio je srećan što nije izgubio kćer. Dok pomisli kako je on, suprotno od rančera, bio nesrećan jer je sudbina opet bila nepravična prema njemu.

Pojahao je konja. Život teče dalje, pomisli i krenu ka Fletstounu gde ga je čekala nagrada za likvidirane bandite i novac od opklade...

KRAJ

Poštovani čitaoci,

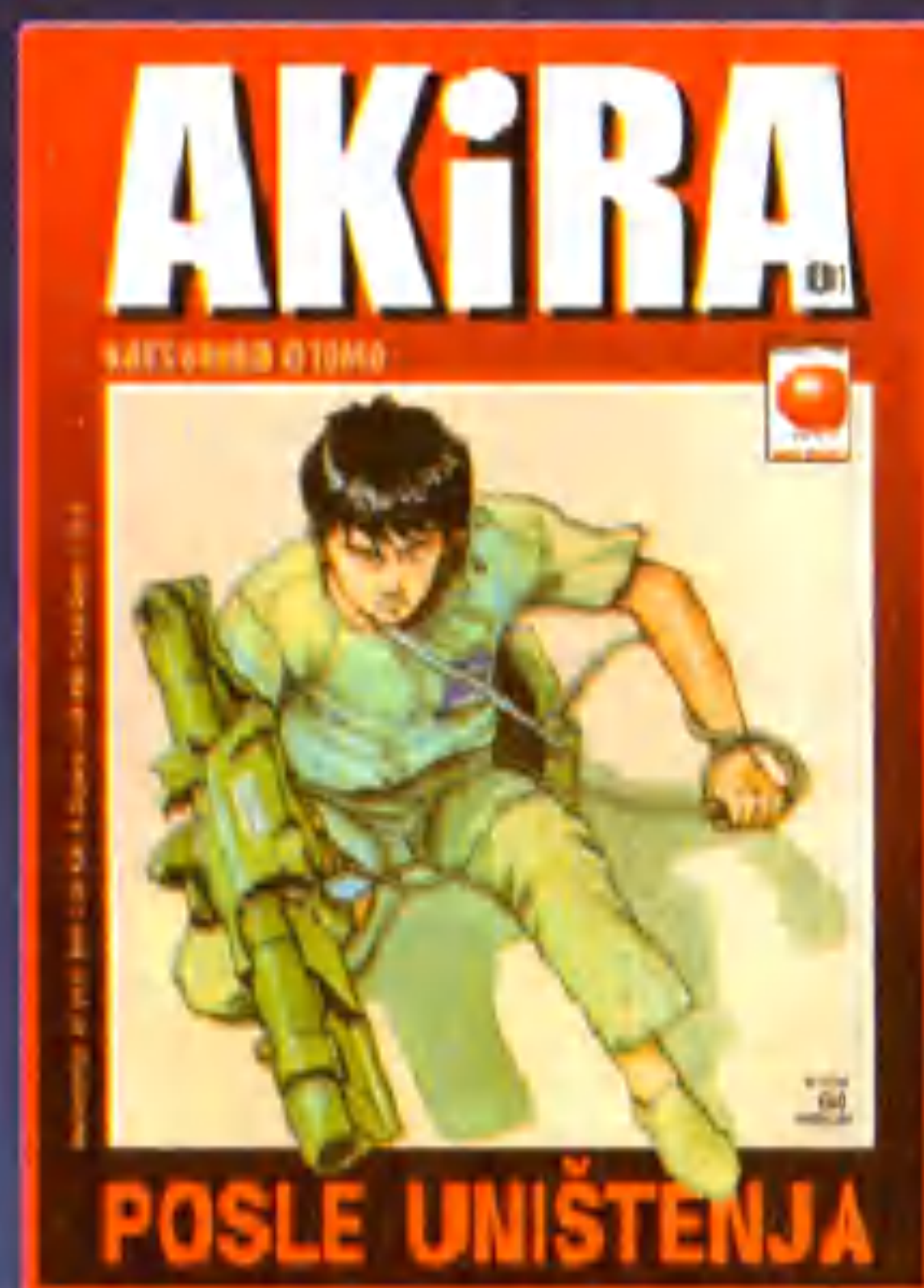
Izdavačko preduzeće „Marketprint“ iz Novog Sada preselilo se na novu adresu: Đorđa Zilića 34. Sve pošiljke i dalje primamo na poštanski fah 20 (21102 Novi Sad), ali su nam promenjeni svi brojevi telefona.

Redakciju, kao i prodaju, sada možete dobiti preko sledeća dva broja:

021/332-220 i 333-297. Telefaks poruke primamo preko broja 021/331-067.

POTRAŽITE NAŠA REDOVNA STRIP IZDANJA

početkom meseca

sredinom meseca

VELIKI IZBOR STRIP ALBUMA

INFORMACIJE
NA TELEFON:
021 332 220

MARKETPRINT

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00342

